

**SVEUČILIŠTE U RIJECI  
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Sveučilišni diplomski studij  
*Filozofija*  
(dvopredmetni)  
smjer: opći**

**Izvedbeni planovi  
ljetni semestar akademske godine  
2026./2027.**

**termini ispitnih rokova mogu biti različiti od  
navedenih u izvedbenim programima**

**- pratiti tablicu ispitnih rokova -**

**[https://ffri.uniri.hr/studiranje/postojeci-  
studenti/nastava/](https://ffri.uniri.hr/studiranje/postojeci-studenti/nastava/)**

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                            |                      |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Filozofija znanosti                                                                        |                      |                 |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Sveučilišni diplomski studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički |                      |                 |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.                                                                                         |                      |                 |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2026./2027.                                                                                |                      |                 |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 6                                                                                          |                      |                 |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 30+30+0                                                                                    |                      |                 |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Prema rasporedu                                                                            |                      |                 |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Da                                                                                         |                      |                 |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Prof.dr.sc. Predrag Šustar                                                                 |                      |                 |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | F-413                                                                                      |                      |                 |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Nakon nastave te po dogovoru                                                               |                      |                 |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 265 795                                                                                    |                      |                 |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <a href="mailto:psustar@uniri.hr">psustar@uniri.hr</a>                                     |                      |                 |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | doc. dr. sc. Zdenka Brzović                                                                |                      |                 |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | F-413                                                                                      |                      |                 |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |                      |                 |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 265 795                                                                                    |                      |                 |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <a href="mailto:zdenka@uniri.hr">zdenka@uniri.hr</a>                                       |                      |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                            |                      |                 |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                            |                      |                 |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |                      |                 |
| Cilj kolegija je razmatranje glavnih problema, teorija i tradicija istraživanja unutar suvremene filozofije znanosti. Nadalje, kolegijem će se nastojati pokazati studentu kako znanost i znanstvena otkrića utječu na bolje razumijevanje središnjih filozofskih problema, našeg razumijevanja svijeta općenito, ali i nas samih. Konačno, neki od značajnijih aspekata tzv. 'posebnih znanosti' ( <i>special sciences</i> ), prije svih, recentne biologije, biomedicinskih znanosti i medicinske prakse, bit će detaljnije razmatrani te ilustrirani primjerima i studijama slučaja iz predmetnih znanstvenih istraživanja. |                                                                                            |                      |                 |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                            |                      |                 |
| 1) Definiranje filozofskih problema koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi te primjena navedenih argumentacijskih strategija na izvan-filozofsku, društvenu raspravu o značaju i izazovima suvremenih znanosti;<br>2) Usporedba rasprava koje su obilježile noviju filozofiju znanosti s generalnim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno epistemologiji i metafizici; te<br>3) Izrada seminarskih radova na području opće i posebnih filozofija znanosti (uz mentoriranje svih faza izrade samostalnih studentskih seminarskih radova).            |                                                                                            |                      |                 |
| <b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                            |                      |                 |
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Seminari                                                                                   | Konzultacije         | Samostalni rad  |
| X                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | X                                                                                          | X                    | X               |
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Laboratorijski rad                                                                         | Mentorski rad        | Ostalo          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                            | X                    |                 |
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                            |                      |                 |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                            | UDIO U ECTS BODOVIMA | MAX BROJ BODOVA |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                            |                      |                 |
| Aktivnost na nastavi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                            | 1                    | 15              |
| Kolokvij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                            | 1                    | 15              |
| Seminarski rad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                            | 3                    | 50              |
| Završni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                            | 1                    | 20              |
| UKUPNO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                            | 6                    | 100             |
| Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                            |                      |                 |

| završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| OCJENA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |
| 5 (A)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | od 60% do 74,9% ocjenskih bodova   |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |
| <b>IV. LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |
| <b>OBVEZNA LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. French, S. (2016), <i>Philosophy of Science: Key Concepts</i>, Bloomsbury Academic, London.</li> <li>2. Godfrey-Smith, P. (2003/2020), <i>Theory and Reality: An Introduction to the Philosophy of Science</i>, The University of Chicago Press, Chicago.</li> <li>3. Okasha, S. (2019), <i>Philosophy of Biology: A Very Short Introduction</i>, Oxford University Press, Oxford-New York.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |
| <b>IZBORNA LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Psillos, S. (2007), <i>Philosophy of Science A-Z</i>, Edinburgh University Press, Edinburgh.</li> <li>2. Tugby, M. (2024), <i>Teleology</i>, Cambridge Elements, Cambridge University Press, Cambridge-New York.</li> <li>3. Časopis <i>European Journal for Philosophy of Science</i>, (2022) -</li> <li>4. Časopis <i>The British Journal for the Philosophy of Science</i>, (2022) -</li> <li>5. Časopis <i>Philosophy of Science</i>, (2022) -</li> <li>6. Časopis <i>Studies in History and Philosophy of Science</i>, (2022) -</li> <li>7. Časopis <i>Biology and Philosophy</i>, (2022) -.</li> </ol> <p><b>Napomena:</b> Izabrani tekstualni predlošci predviđeni za predavanja i seminare te, posebice, izradu seminarskih radova, bit će nadopunjavani s odgovarajućim udžbenicima i člancima iz navedenih, ali i drugih vodećih časopisa. Konačno, po potrebi, koristit će se dodatna priručna literatura, primjerice, enciklopedije iz filozofije znanosti i srodnih disciplina koje se bave recentnim znanstvenim istraživanjima i njihovom uporabom.</p> |                                    |
| <b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |
| <b>POHAĐANJE NASTAVE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |
| Obvezna je nazočnost na minimalno 70% nastave.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| <b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
| Merlin, mail, oglasna ploča.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
| Redovite konzultacije, mail, Merlin te po dogovoru.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                    |
| Pismeno i usmeno.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
| Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno odgovarajućim odredbama <i>Pravilnika o stegovnoj odgovornosti studenata</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| <b>ISPITNI ROKOVI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |
| Zimski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 11.2./25.2.                        |
| Ljetni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 17.6./1.7.                         |
| Jesenski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 26.8./9.9.                         |
| <b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |
| DATUM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | NAZIV TEME                         |

|    |                                                                                                        |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Uvod u sadržaj kolegija                                                                                |
| 2  | Što je znanost i kako bi trebala izgledati filozofija znanosti                                         |
| 3  | Formalni i jaki normativni pristupi filozofije znanosti: logički pozitivizam i logički empirizam       |
| 4  | Razlikovanje znanosti od pseudo-znanosti: Popper i konkurencija                                        |
| 5  | Vrste zaključivanja u znanostima (1)                                                                   |
| 6  | Vrste zaključivanja u znanostima (2)                                                                   |
| 7  | Utjecaj povijesti znanosti na filozofiju znanosti: Kuhn i konkurencija                                 |
| 8  | Realizam i anti-realizam                                                                               |
| 9  | Znanstveni realizam i anti-realizam                                                                    |
| 10 | Epistemičke funkcije znanosti: predviđanje, objašnjenje, razumijevanje                                 |
| 11 | <i>Kolokvij</i>                                                                                        |
| 12 | <i>The Protocol Sentences Debate</i>                                                                   |
| 13 | <i>The Sense Data Debate</i>                                                                           |
| 14 | Opažanje (1/2)                                                                                         |
| 15 | Opažanje (2/2)                                                                                         |
| 1  | Eksperiment                                                                                            |
| 2  | Znanstveno otkriće i imaginacija                                                                       |
| 3  | Kreativnost: općenito                                                                                  |
| 4  | Kreativnost u znanostima (1/2)                                                                         |
| 5  | Kreativnost u znanostima (2/2)                                                                         |
| 6  | Kreativnost i umjetna inteligencija                                                                    |
| 7  | Epistemičke funkcije znanstvenih teorija: razumijevanje ( <i>The Scientific Understanding Debate</i> ) |
| 8  | Znanje-razumijevanje-mudrost                                                                           |
| 9  | Izlaganje i rasprava <i>tema i sinopsisa</i> studentskih seminarskih radova                            |
| 10 | Izlaganje i rasprava <i>tema i sinopsisa</i> studentskih seminarskih radova                            |
| 11 | Izlaganje i rasprava <i>tema i sinopsisa</i> studentskih seminarskih radova                            |
| 12 | Izlaganje i rasprava <i>tema i sinopsisa</i> studentskih seminarskih radova                            |
| 13 | Izlaganje i rasprava <i>tema i sinopsisa</i> studentskih seminarskih radova                            |
| 14 | Zaključne napomene: tipologija odnosa filozofije i znanosti                                            |

## VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                                                                                                                                                                                                                | SADRŽAJ                                                                                                                                                                                                                                         | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)                                                                                                                         | METODE VREDNOVANJA |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Studenti će definirati filozofske probleme koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi te primijeniti navedene argumentacijske strategije na izvan filozofsku, društvenu raspravu o značaju i izazovima recentnih | Kako zaključujemo u znanstvenoj praksi: zaključak na najbolje objašnjenje; što nam omogućuju znanstvene teorije: znanstveno objašnjenje i predviđanje (ključne istraživačke tradicije i recentni trendovi); objašnjenje u biologiji i medicini. | Predavanje; rad na tekstu; diskusija; frontalni rad, individualni rad i rad u paru; <i>mentorski rad, posebice, tijekom svih faza izrade samostalnih studentskih seminarskih radova.</i> | Usmeni ispit       |

|                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                         |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| znanosti.                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                         |               |
| Usporediti rasprave koje su obilježile suvremenu filozofiju znanosti s općim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno, epistemologiji i metafizici. | Što je znanost i kako bi trebala izgledati filozofija znanosti? Formalni i jaki normativni pristupi filozofiji znanosti: logički pozitivizam i logički empirizam; induktivni zaključak u znanstvenoj praksi; provjera u znanosti: paradoksi znanstvene potvrde; znanstveni realizam i anti-realizam; Popperova teorija znanosti; bayesijski pristup znanstvenoj provjeri; utjecaj povijesti znanosti na filozofiju znanosti: Kuhn i konkurencija. | Predavanje; rad na tekstu; diskusija; frontalni rad, individualni rad i rad u paru; detaljan opis izabranih studija slučaja ( <i>case studies</i> ) kako bi se pobliže upoznali s načinima konkretnog funkcioniranja znanstvene prakse. | Pismeni ispit |
| Studenti će izraditi seminarski rad iz područja filozofije znanosti.                                                                                        | Seminarski rad pokriva jednu izabranu temu iz ukupnog sadržaja kolegija, odnosno, po dogovoru s nastavnicima.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Usmeno izlaganje – prezentacija seminarskog rada; rasprava; <i>mentorsko praćenje svih planiranih faza u izradi završne verzije seminarskog rada.</i>                                                                                   | Usmeni ispit. |

## IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Filozofija politike                                                                        |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sveučilišni diplomski studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4.                                                                                         |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2026./2027.                                                                                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 3                                                                                          |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 60+0+0                                                                                     |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Prema rasporedu                                                                            |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Da                                                                                         |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Prof. dr. sc. Elvio Baccarini                                                              |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | F-418                                                                                      |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 051 265641                                                                                 |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <a href="mailto:ebaccarini@ffri.uniri.hr">ebaccarini@ffri.uniri.hr</a>                     |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Izv.prof.dr.sc. Nebojša Zelić                                                              |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 426                                                                                        |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 051 265 648                                                                                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <a href="mailto:nzelic@ffri.uniri.hr">nzelic@ffri.uniri.hr</a>                             |
| Suradnica na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                            |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                            |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                            |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                            |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                            |
| <p>Razmatrat će se pojmovi koji su ključni u tekućim raspravama iz filozofije politike: liberalizam, republikanizam, demokracija, komunitarizam i totalitarizam. Posebno će se obratiti pažnja na to kako se ovi pojmovi primjenjuju na pitanje državnog uređenja. Zatim, oslanjajući se i na ranije stečene spoznaje, razmatrat će se pitanje nastajanja zajednice, te odgovori na pitanje: kako i zašto nastaje zajednica? Predstavljati će se i raspravljati sukob atomističkih pristupa po kojima je zajednica samovoljno povezivanje pojedinaca (npr. društveno-ugovorne teorije), i holističkih pristupa po kojima je zajednica preduvjet za određenje samog pojedinca kao intelektualnog bića s identitetom, za kojeg su izbori mogući.</p> <p>Nadalje, studentima će se prikazati i s njima raspravljati, teorije pravednosti koje su sukobljene u suvremenim raspravama: liberalizam (koji je ovdje određen u svom anglofonskom značenju, kao pristup koji uvažava slobode pojedinaca ali ne isključuje redistribuciju dobara), libertarijanizam (teorija koja ne dopušta redistribuciju dobara, i koja odgovara značenju pojma 'liberalizam' na kontinentalnom području), komunitarizam (teorija koja afirmira primat zajednice), utilitarizam (teorija po kojoj dobro uređena država maksimizira opće dobro, preferencije, itd.), marksizam i radikalno egalitarističke teorije.</p> |                                                                                            |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                            |
| <p>Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- shvatiti i analizirati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o politici;</li> <li>- kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom i analizom novih srodnih tematika;</li> <li>- povezati rasprave uže vezane za filozofsko-političke teme i spoznaje iz drugih područja, tj. drugih područja filozofije te, koliko je moguće s obzirom na prirodu dvopredmetnog studija, sa spoznajama iz drugih humanističkih i društvenih znanosti;</li> <li>- primijeniti svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu (npr. o problemima pravednosti, jednakosti, prava, multikulturalizma i sl.).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                            |
| <b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                            |

| Predavanja       | Seminari           | Konzultacije  | Samostalni rad |
|------------------|--------------------|---------------|----------------|
| X                |                    | X             |                |
| Terenska nastava | Laboratorijski rad | Mentorski rad | Ostalo         |
|                  |                    |               |                |

### III. SUSTAV OCJENJIVANJA

| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE    | UDIO U ECTS BODOVIMA | MAX BROJ BODOVA |
|--------------------------------|----------------------|-----------------|
| Pohađanje nastave              | 2                    | 0               |
| Kontinuirana provjera znanja 1 | 0,1                  | 10              |
| Kontinuirana provjera znanja 2 | 0,6                  | 60              |
| ZAVRŠNI ISPIT                  | 0,3                  | 30              |
| UKUPNO                         | 3                    | 100             |

#### Opće napomene:

##### Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

##### Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

**Ukupna ocjena uspjeha:** Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

| OCJENA | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |
|--------|------------------------------------|
| 5 (A)  | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |
| 4 (B)  | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |
| 3 (C)  | od 60% do 74,9% ocjenskih bodova   |
| 2 (D)  | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |
| 1 (F)  | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |

### IV. LITERATURA

#### OBVEZNA LITERATURA

E. Baccarini, J.S. Mill u E. Kulenović (ur.), *Moderna politička teorija*, Zagreb, 2013. Tekst je dostupan na [academia.edu https://www.academia.edu/5651503/Mill\\_udzbenik](https://www.academia.edu/5651503/Mill_udzbenik) (za kolokvij)  
E. Baccarini, *Parlamentarna demokracija i granice legitimiteta građanskog neposluha*, u Snježana Prijić - Samaržija i Petar Bojanić (ur.), *Neposlušnost*, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, 2011. Tekst je dostupan na [academia.edu https://www.academia.edu/5651457/gradanski\\_neposluh](https://www.academia.edu/5651457/gradanski_neposluh) (za kolokvij)  
E. Baccarini, „Zajednica, tradicija i etika vrlina“, *Društvena istraživanja*, 7 (1-2), 1998. Tekst je dostupan na [academia.edu https://www.academia.edu/5858171/zajednica\\_tradicija\\_etika\\_vrlina](https://www.academia.edu/5858171/zajednica_tradicija_etika_vrlina)  
E. Baccarini, „Civil Disobedience, Climate Changes, Health Professionals“  
E. Baccarini, „The role of experts in public deliberations. A Rawlsian Epistemically Responsible Democracy“

Izabrani dijelovi iz:

C. Laborde; *Liberalism's Religion*, Oxford University Press.

V. Gentile, *Freedom with Religion*, Routledge.

D. Miller, *On Nationality*, Oxford University Press.

#### IZBORNA LITERATURA

A. Buchanan, *Justice, Legitimacy, Self-Determination: Moral Foundation for International Law*, Oxford, Oxford University Press, 2004.

D. Boucher, *Political Theories of International Relations from Thucydides to the Present*, Oxford, Oxford University Press, 1998.

J. Cohen, *For a Democratic Society*, u Freeman, S. (ur.), *The Cambridge Companion to Rawls*, Cambridge, Cambridge University Press, 2003., str. 86-138.

D. Miller, *Justice for Earthlings*, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.

R. Martin, D.A. Reidy (ur.), *Rawls's Law of People*, Oxford, Blackwell, 2007.

M. Nussbaum, *Frontiers of Justice. Disability, Nationality, Species Membership*, Cambridge, Harvard

University Press, 2006.  
P. Pettit, The Common Mind. An Essay on Psychology, Society, and Politics, Oxford, Oxford University Press, 1993., str. 165-175.  
T. Pogge, Word Poverty and Human Rights, 2002.  
T. Pogge, Real World Justice, 2005.  
M. Ridge, Hobbesian Public Reason, „Ethics“, 3, 108, str. 538-568  
M. Walzer, Just and Unjust Wars, New York, Basic Books, 2000.

## V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

### POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka

### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom

### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirati će se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija isključivo ukoliko su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

### ISPITNI ROKOVI

|          |            |
|----------|------------|
| Zimski   | 9.2./23.2. |
| Ljetni   | 23.6./7.7. |
| Jesenski | 24.8./7.9. |

## VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

| DATUM | NAZIV TEMA                        |
|-------|-----------------------------------|
| 1.    | Teorije političkog legitimiteta   |
| 2.    | Javni um                          |
| 3.    | Perfekcionizam i liberalizam      |
| 4.    | Istina i razločnost               |
| 5.    | Mill o slobodi                    |
| 6.    | Mill o demokraciji                |
| 7.    | Mill o pravednosti                |
| 8.    | Kolokvij                          |
| 9.    | Ispravak kolokvija                |
| 10.   | Liberalna demokracija i religija  |
| 11.   | Teorije političke sekularnosti    |
| 12.   | Teorije političke sekularnosti    |
| 13.   | Nacionalni i religijski identitet |

|     |                                                  |
|-----|--------------------------------------------------|
| 14. | Nacionalizam, patriotizam i populizam            |
| 15. | Liberalni perfekcionizam i neutralni liberalizam |
| 16. | Dobrobit u političkoj teoriji                    |
| 17. | Samo-određenje i granice                         |
| 18. | Politička teorija i imigracije                   |
| 19. | Teritorijalna prava i samo-određenje             |
| 20. | Kolokvij                                         |
| 21. | Ispravak kolokvija                               |
| 22. | Završna rasprava                                 |

## VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                                 | SADRŽAJ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja) | METODE VREDNOVANJA                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| shvatiti i analizirati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o politici  | - Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam<br>- demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam<br>- sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost; utilitarizam i konzekvecijalizam; liberalizam vs. libertarijanizam<br>- pojedinac i zajednica; komunitarizam vs. liberalizam;<br>- feminizam i politika razlike                                                                                   | - predavanja<br>- diskusije                                      | -kolokviji<br>sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni i usmeni ispit |
| Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika | - Država i legitimitet; društveni ugovor; anarhizam vs. etatizam<br>- demokracija: različita shvaćanja; deliberacija; demokracija vs. autoritarizam<br>- sloboda, različita razumijevanja; distribucija, pravednost; utilitarizam i konzekvecijalizam; liberalizam vs. libertarijanizam<br>- pojedinac i zajednica; komunitarizam vs. liberalizam;<br>- feminizam i politika razlike+ nove teme na koje studenti naiđu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja | - predavanja<br>- diskusije                                      | -kolokviji<br>sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni i usmeni ispit |
| Povezati rasprave uže vezane za filozofsko političke                                          | Država i legitimitet; društveni ugovor;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | - predavanja<br>- diskusije                                      | -kolokviji<br>sudjelovanje u                                              |

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                             |                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| teme i spoznaje iz drugih područja                                                                     | anarhizam vs. etatizam<br>- demokracija: različita shvaćanja; deliberacija;<br>demokracija vs. autoritarizam<br>- sloboda, različita razumijevanja;<br>distribucija, pravednost;<br>utilitarizam i konzekvecijalizam;<br>liberalizam vs. libertarijanizam<br>- pojedinac i zajednica;<br>komunitarizam vs. liberalizam;<br>- feminizam i politika razlike                                               |                             | raspravi<br>- završni pismeni i usmeni ispit                              |
| Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu | Država i legitimitet;<br>društveni ugovor;<br>anarhizam vs. etatizam<br>- demokracija: različita shvaćanja; deliberacija;<br>demokracija vs. autoritarizam<br>- sloboda, različita razumijevanja;<br>distribucija, pravednost;<br>utilitarizam i konzekvecijalizam;<br>liberalizam vs. libertarijanizam<br>- pojedinac i zajednica;<br>komunitarizam vs. liberalizam;<br>- feminizam i politika razlike | - predavanja<br>- diskusije | -kolokviji<br>sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni i usmeni ispit |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                            |               |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Filozofija historije                                       |               |                |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sveučilišni diplomski studij Filozofija                    |               |                |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | II., IV.                                                   |               |                |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2026./2027.                                                |               |                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 3                                                          |               |                |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 30+0+0                                                     |               |                |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Prema rasporedu                                            |               |                |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ne                                                         |               |                |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Doc. Dr. sci. Neven Petrović                               |               |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | F-425                                                      |               |                |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka/Katedre.            |               |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 051 265 647                                                |               |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <a href="mailto:npetrovic@uniri.hr">npetrovic@uniri.hr</a> |               |                |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                            |               |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                            |               |                |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                            |               |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                            |               |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                            |               |                |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                            |               |                |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                            |               |                |
| <p>Prva tematska cjelina koja se obrađuje jest kritika tradicionalne (tzv. spekulativne) filozofije povijesti sa stajališta filozofije znanosti, a temeljni tekst koji se obrađuje klasična je Popperova rasprava <i>Bijeda historicizma</i> u kojoj se dokazuje da nema nikakvih povijesnih zakona koji upravljaju tokom događaja, te da ljudska povijest nije usmjerena ni prema kakvom cilju i nema baš nikakav skriveni smisao. Ideja ovog dijela kolegija jest da se ukaže na problematične aspekte nekad prevladavajućih, a kod nas još uvijek dovoljno prisutnih, filozofskih pristupa povijesti i historiografiji.</p> <p>Drugi dio kolegija posvećen je uvođenju u metodološke probleme historijskog istraživanja, tj. upućivanju studenata u teorijska pitanja historiografije kao znanosti. Tu ih se kani upoznati s osnovnim metodološkim problemima društvenih znanosti, poglavito povijesti, i to kroz jedan od temeljnih udžbenika na tom području, Nagelovu <i>Strukturu nauke</i>.</p> <p>Treća i posljednja cjelina kojom će se baviti ovaj kolegij usredotočena je na argumente za i protiv temeljnih pozicija koje se zauzimaju u pogledu metodoloških problema historiografije. Prvenstveno se radi o srazu „pozitivističkih“ i „idealističkih“ pogleda na: objektivnost povijesnog istraživanja, mogućnost nalaženja povijesne istine, vrstu objašnjenja koju historičari mogu pružiti tumačeći prošla zbivanja, metodološki individualizam i holizam i sl. Čitat će se i prodiskutirati izvorni tekstovi autora i iz jedne i iz druge suprotstavljene škole mišljenja, sakupljeni u jednom od ključnih zbornika o ovoj problematici.</p> |                                                            |               |                |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                            |               |                |
| <p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- razumjeti ključne preokupacije suvremene filozofije historije;</li><li>- definirati probleme povijesnih zakona i trendova, povijesnih činjenica, objašnjenja i razumijevanja u humanističkim znanostima, te holizma i metodološkog individualizma;</li><li>- razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima;</li><li>- identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta;</li><li>- kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta;</li><li>- samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo;</li><li>- argumentirano zaključivati o filozofsko-historijskim problemima općenito.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                            |               |                |
| <b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                            |               |                |
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Seminari                                                   | Konzultacije  | Samostalni rad |
| X                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | X                                                          | X             | X              |
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Laboratorijski rad                                         | Mentorski rad | Ostalo         |

|                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------|
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                     |                                    |                 |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                  | UDIO U ECTS BODOVIMA               | MAX BROJ BODOVA |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                            | 0                                  | 0               |
| Kontinuirana provjera znanja                                                                                                                                                                                                 | 1                                  | 25              |
| Seminarski rad                                                                                                                                                                                                               | 1                                  | 25              |
| Završni ispit                                                                                                                                                                                                                | 1                                  | 50              |
| UKUPNO                                                                                                                                                                                                                       | 3                                  | 100             |
|                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                 |
| OCJENA                                                                                                                                                                                                                       | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |                 |
| 5 (A)                                                                                                                                                                                                                        | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |                 |
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                        | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |                 |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                        | od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova   |                 |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                        | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |                 |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                        | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |                 |
| IV. LITERATURA                                                                                                                                                                                                               |                                    |                 |
| OBVEZNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |
| 1) Carr, E.H. <i>Što je povijest?</i> , Srednja Europa, Zagreb, 2004, str. 5-45 (41)                                                                                                                                         |                                    |                 |
| 2) Colingwood, R.G. <i>Ideja historije</i> , Svjetlost-Sarajevo/Globus, Zagreb, 1986, str. 1-15 (15)                                                                                                                         |                                    |                 |
| 3) Dray, W.H. <i>Philosophy of History</i> , Prentice Hall, Engelwood Cliffs, 1964, str. 4-58 (55)                                                                                                                           |                                    |                 |
| 4) Hempel, C.G. „The Function of General Laws in History“, u Gardiner, P. (ur.) <i>Theories of History</i> , Free Press, Glencoe, 1959, str. 344-356 (13)                                                                    |                                    |                 |
| 5) Nagel, E. <i>Struktura nauke</i> , Nolit, Beograd, 1974, str. 487-528 (42)                                                                                                                                                |                                    |                 |
| 6) Passmore, J. “The Objectivity of History”, u Dray, W.H. (ur.) <i>Philosophical Analysis and History</i> , Harper & Row, New York, 1966, str. 75-94 (20)                                                                   |                                    |                 |
| 7) Popper, K.R. <i>Bijeda historicizma</i> , KruZak, Zagreb, 1996, str. 47-64; 111-154 (62)                                                                                                                                  |                                    |                 |
| 8) Tucker, A. <i>Our Knowledge of the Past: A Philosophy of Historiography</i> , Cambridge University Press, Cambridge, 2004, str. 1-22 (22)                                                                                 |                                    |                 |
| 9) Watkins, J.W.N. “Historical Explanation in the Social Sciences”, u Gardiner, P. (ur.) <i>Theories of History</i> , Free Press, Glencoe, 1959, str. 503-514 (12)                                                           |                                    |                 |
| 10) Wright, G.H. von, <i>Objašnjenje i razumijevanje</i> , Nolit, Beograd, 1975, str. 55-87 (33)                                                                                                                             |                                    |                 |
| Ukupno: 315 str.                                                                                                                                                                                                             |                                    |                 |
| IZBORNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |
| Becker, C. “Everyman His Own Historian”, <i>American Historical Review</i> , Vol. 37, 1931-1932, str. 227-232 (6)                                                                                                            |                                    |                 |
| Becker, C. “What are Historical Facts?”, <i>Western Political Quarterly</i> , Vol. 8, 1955, str. 327-340 (14)                                                                                                                |                                    |                 |
| Berlin, I. „The Concept of Scientific History“ i “The Divorce between the Sciences and the Humanities” u Berlin, I. <i>The Proper Study of Mankind</i> , Farrar, Straus and Giroux, New York, 2000, str. 17-58, 326-358 (73) |                                    |                 |
| Berlin, I. „Povijesna neminovnost“, u Berlin, I. <i>Četiri eseja o slobodi</i> , Feral Tribune, Split, 2000, str. 123-217 (95)                                                                                               |                                    |                 |
| Broadbeck, M. “Explanation, Prediction, and ‘Imperfect’ Knowledge”, u Feigl, H./Grover, M. (ur.) <i>Scientific Explanation, Space and Time</i> , University of Minnesota Press, Minneapolis, 1962, str. 231-272 (42)         |                                    |                 |
| Cannadine, D. (ur.) <i>What is History Now?</i> , Palgrave Macmillan, Houndmills, 2002.                                                                                                                                      |                                    |                 |
| Danto, A.C. <i>Analytical Philosophy of History</i> , Cambridge University Press, 1968.                                                                                                                                      |                                    |                 |
| Dawson, C. “The Problem of Metahistory”, <i>History Today</i> , Vol. 1, No. 6, 1951.                                                                                                                                         |                                    |                 |
| Day, M. <i>The Philosophy of History: An Introduction</i> , Continuum, London, 2008.                                                                                                                                         |                                    |                 |
| Dilthey, W. <i>Izgradnja istorijskog sveta u duhovnim naukama</i> , BIGZ, Beograd, 1980.                                                                                                                                     |                                    |                 |
| Dray, W.H. “Explanatory Narrative in History”, <i>Philosophical Quarterly</i> , Vol. 4, No. 14, 1954, str. 15-27 (13)                                                                                                        |                                    |                 |
| Dray, W.H. <i>Laws and Explanation in History</i> , Oxford University Press, London, 1957.                                                                                                                                   |                                    |                 |
| Dray, W.H. (ur.) <i>Philosophical Analysis and History</i> , Harper & Row, New York, 1966.                                                                                                                                   |                                    |                 |
| Gallie, W.B. <i>Philosophy and the Historical Understanding</i> . Schoken Books. New York. 1964.                                                                                                                             |                                    |                 |

Gardiner, P. (ur.) *The Philosophy of History*, Oxford University Press, Oxford,  
 Gardiner, P. *The Nature of Historical Explanation*, Oxford University Press, London, 1952.  
 Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press of Glencoe, New York, 1959.  
 Goldman, L. *Humanističke nauke i filozofija*, Kultura, Beograd, 1960, str. 5-39 (35)  
 Gordon, S. *The History and Philosophy of Social Science*, Routledge, London, 1991, str. 390-410.  
 Gross, M. *Historijska znanost*, SN Liber, Zagreb, 1976.  
 Hayek, F.A. *Kontrarevolucija nauke*, CID, Podgorica, 1999, str. 13-97 I 197-214 (102)  
 Hook, S. *Philosophy and History*, New York University Press, New York, 1963.  
 Hoppe, H.H. *A Theory of Socialism and Capitalism*, Ludwig von Mises Institute, Auburn, 2016, str. 113-144.  
 Joynt, C.B. & Rescher, N. "On Explanation in History", *Mind*, Vol. 68, No. 271, str. 383-387 (5)  
 Joynt, C.B. & Rescher, N. "The Problem of Uniqueness in History", *History and Theory*, Vol. 1, No. 2, 1961, str. 150-162 (13)  
 Kolakowski, L. "Legenda o caru Kenediju: nova antropološka diskusija", u Kolakowski, L. *Đavo u istoriji*, Glas, Banja luka, 1989, str. 233-241 (9)  
 Lemon, M.C. *Philosophy of History*, Routledge, London, 2003.  
 Mandelbaum, M. *The Problem of Historical Knowledge*, Liveright Publishing Corporation, New York, 1938.  
 Mandelbaum, M. "Can There be a Philosophy of History?", *American Scholar*, Vol. 9, No. 1, 1939-1940.  
 Mandelbaum, M. "A Critique of Philosophies of History", *Journal of Philosophy*, Vol. 45, No. 14, 1948, str. 365-378 (14)  
 Mandelbaum, M. "Some Neglected Problems Regarding History", *Journal of Philosophy*, Vol. 49, No. 10, 1952.  
 Mandelbaum, M. "Concerning Recent Trends in the Theory of Historiography", *Journal of the History of Ideas*, Vol. 16, No. 4, 1955.  
 Mandelbaum, M. "The Problem of 'Covering Laws'", *History and Theory*, Vol. 1, No. 3, 1961, str. 229-242 (14)  
 Meyerhoff, H. (ur.) *The Philosophy of History in Our Time*, Doubleday & Company, Garden City, 1959.  
 Mises, L. Von, *Theory and History*, Yale University Press, New Haven, 1957.  
 Oakeshott, M. *On History and Other Essays*, Basil Blackwell, Oxford, 1983.  
 Oakeshott, M. "The Activity of Being Historian", u Oakeshott, M. *Rationalism in Politics*, Liberty Fund, Indianapolis, 1991, str. 151-183 (33)  
 Rescher, N./ Helmer, O. "On the Epistemology of the Inexact Sciences", *Management Science*, Vol. 6, No. 1, 1959, str. 25-40 (16)  
 Tucker, A. *Our Knowledge of the Past: A Philosophy of Historiography*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.  
 Tucker, A. *A Companion to the Philosophy of History and Historiography*, Wiley-Blackwell, 2010.  
 Walsh, W.H. *Philosophy of History: An Introduction*, Harper & Row, New York, 1960.

## V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

### POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obavezanim.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: [npetrovic@uniri.hr](mailto:npetrovic@uniri.hr)
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta  
 Elektroničkom poštom  
 Usmeno  
 Putem platforme Merlin

### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija

Elektroničkom poštom  
Putem platforme Merlin

#### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti najprije pristupaju pismenom ispitu objektivnog tipa (tj. testu s pitanjima višestrukih mogućnosti) a nakon što ga polože (za što moraju imati jedan više od 50% točnih odgovora) pristupaju i usmenom dijelu ispita, barem ukoliko žele ocjenu višu od one koje su dobili na pismenom. Na usmenom dijelu studenta se traži da odgovori na pitanja vezana uz najviše tri teme obrađene tijekom nastave.

#### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

#### ISPITNI ROKOVI

Zimski 8. i 22.02.2027. u 11h

Ljetni 17.06. i 05.07.2027. u 11h

Jesenski 30.08. i 10.09.2027. u 11h

#### VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

| DATUM     | NAZIV TEME                                                                              |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Tjedan 1  | Uvod: što je filozofija historije i koji su sve načini filozofskog bavljenja poviješću? |
| Tjedan 2  | Primjer jedne klasične filozofije povijesti: Marx                                       |
| Tjedan 3  | Kritika filozofije povijesti sa stajališta filozofije znanosti (Popper)                 |
| Tjedan 4  | Što je historija? Klasična (Aristotel, Schopenhauer) i moderna gledišta (Colingwood)    |
| Tjedan 5  | Historija i činjenice: Carrovo gledište                                                 |
| Tjedan 6  | Passmore: je li historija objektivna?                                                   |
| Tjedan 7  | Jesu li objašnjenja u historiji znanstvena? Hempelov probabilistički model              |
| Tjedan 8  | Vrste objašnjenja u historiji: Nagel i tri glavne vrste historijskog objašnjenja        |
| Tjedan 9  | Antipozitivističko gledište o objašnjenjima u historiji: Dray i von Wright              |
| Tjedan 10 | Uzročnost u povijesti                                                                   |
| Tjedan 11 | Determinizam u povijesti: Berlin i Nagel                                                |
| Tjedan 12 | Rekapitulacija gradiva                                                                  |
| Tjedan 13 | Metodološki individualizam 1: Watkins                                                   |
| Tjedan 14 | Metodološki individualizam 2: Danto                                                     |
| Tjedan 15 | Završna rasprava                                                                        |

#### VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                       | SADRŽAJ                                                                                                                         | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)                | METODE VREDNOVANJA                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| razumjeti ključne preokupacije filozofije historije | Drayevo objašnjenje filozofije historije i njenih preokupacija, kao i mjesta te discipline u odnosu na opću filozofiju znanosti | <ul style="list-style-type: none"><li>- predavanja</li><li>- rasprava</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- sudjelovanje u raspravi</li><li>- „pub kviz“</li><li>- završni pismeni i usmeni ispit</li></ul> |
| definirati probleme povijesnih zakona               | Drayeva klasifikacija filozofija povijesti i Popperova kritika                                                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>- predavanja</li><li>- rasprava</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- sudjelovanje u raspravi</li><li>- „pub kviz“</li></ul>                                          |

|                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                     |                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| i trendova, povijesnih činjenica, objašnjenja i razumijevanja u humanističkim znanostima, te holizma i metodološkog individualizma | cijele te tradicije; Aristotelovo i moderno viđenje historiografije; objektivnost historiografije i pitanje objašnjenja i razumijevanja kod scijentista i humanista; Watkinsova vizija istraživanja u humanistici |                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- završni pismeni i usmeni ispit</li> </ul>                                                          |
| razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima                                                                     | Drayevo objašnjenje odnosa između scijentista i humanista, te rasprava između ta dva temeljna gledišta o historiografiji                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- predavanja</li> <li>- rasprava</li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sudjelovanje u raspravi</li> <li>- „pub kviz“</li> <li>- završni pismeni i usmeni ispit</li> </ul> |
| identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta                                                                                | rasprava između dva temeljna gledišta o historiografiji, tj. scijentista i humanista, te rasprave unutar scijentističke paradigme                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- predavanja</li> <li>- rasprava</li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sudjelovanje u raspravi</li> <li>- „pub kviz“</li> <li>- završni pismeni i usmeni ispit</li> </ul> |
| kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta                                                                   | razni smjerovi kritike svih obrađenih pozicija o glavnim pitanjima filozofije historije                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- predavanja</li> <li>- rasprava</li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sudjelovanje u raspravi</li> <li>- „pub kviz“</li> <li>- završni pismeni i usmeni ispit</li> </ul> |
| samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo                                                | cjelokupno obrađeno gradivo                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- čitanje preporučene literature</li> <li>- pisanje radova</li> </ul>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sudjelovanje u raspravi</li> <li>- pisani radovi</li> </ul>                                        |
| argumentirano zaključivati o filozofsko-historijskim problemima općenito                                                           | cjelokupno obrađeno gradivo                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rasprava</li> <li>- rad na tekstovima</li> <li>- pisanje radova</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sudjelovanje u raspravi</li> <li>- pisani radovi</li> </ul>                                        |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |              |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------|----------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Filozofija matematike                                |              |                |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sveučilišni diplomski studij Filozofija              |              |                |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2., 4.                                               |              |                |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2026/2027.                                           |              |                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3                                                    |              |                |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30+0+0                                               |              |                |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Prema rasporedu                                      |              |                |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | NE                                                   |              |                |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Majda Trobok                                         |              |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 414                                                  |              |                |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.              |              |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 051-265-638                                          |              |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <a href="mailto:trobok@uniri.hr">trobok@uniri.hr</a> |              |                |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | /                                                    |              |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |              |                |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |              |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |              |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | /                                                    |              |                |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                      |              |                |
| SADRŽAJ KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                      |              |                |
| Semantička, epistemološka i ontološka pitanja u filozofiji matematike.<br>Podjela realizam-antirealizam. Realizam: platonizam, modalni realizam, umjereni realizam.<br>Antirealizam: intuicionizam, nominalizam, formalizam.                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |              |                |
| OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                      |              |                |
| Očekuje se da studenti nakon odslušanog predmeta i prezentiranog seminara <ul style="list-style-type: none"><li>- mogu opisati i analizirati razloge nastajanja filozofije matematike</li><li>- budu osposobljeni razlikovati i usporediti osnovne postavke realizma i antirealizma kao dviju suprotstavljenih sustava</li><li>- budu osposobljeni kritički prikazati i usporediti osnovne pravce realizma i osnovne pravce antirealizma</li></ul> |                                                      |              |                |
| NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      |              |                |
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Seminari                                             | Konzultacije | Samostalni rad |
| x                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                      | x            | x              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                 |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------|--------|
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Laboratorijski rad                 | Mentorski rad   | Ostalo |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    | x               | x      |
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |                 |        |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UDIO U ECTS BODOVIMA               | MAX BROJ BODOVA |        |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0.5                                | /               |        |
| Kontinuirana provjera znanja/aktivnost u nastavi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1.7                                | 65              |        |
| Seminarski Rad/istraživanje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0.8                                | 45              |        |
| UKUPNO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 3                                  | 100             |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                 |        |
| OCJENA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |                 |        |
| 5 (A)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |                 |        |
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |                 |        |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova   |                 |        |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |                 |        |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |                 |        |
| IV. LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |                 |        |
| OBVEZNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |        |
| <div>1. Benacerraf, Putnam, 1983, <i>Philosophy of Mathematics – Selected Readings</i> (second ed.), Cambridge University Press.</div> <div>2. Šikić, Z., 1995, <i>Filozofija matematike</i>, Školska knjiga, Zagreb.</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |                 |        |
| IZBORNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |        |
| <div>1. Jacquette, D. (ed.), 2002, <i>Philosophy of Mathematics – An Anthology</i>, Blackwell.</div> <div>2. George, A., i Velleman, D. J., 2002, <i>Philosophies of Mathematics</i>, Blackwell.</div> <div>3. Hintikka, J., (ed.), 1969, <i>The Philosophy of Mathematics</i>, Oxford University Press.</div> <div>4. Shapiro, S., 2002, <i>Thinking about Mathematics – The Philosophy of Mathematics</i>, Oxford University Press.</div> <div>5. Brown, J. R., 1999, <i>An Introduction to the World of Proof and Pictures</i>, Routledge.</div> <div>6. Trobok, M., 2006, <i>Platonism in the Philosophy of Mathematics</i>, Filozofski fakultet u Rijeci</div> <div>7. Trobok, M., 2000, Čime se bavi filozofija matematike?, <i>Metodički Ogledi</i>: Vol. 7, No 1-2, str. 33-44</div> |                                    |                 |        |
| V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                 |        |
| POHAĐANJE NASTAVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                 |        |
| Pohađanje nastave je obavezno. Studenti su dužni prisustvovati 70% sati nastave.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |                 |        |
| NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                 |        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Tajnica, oglasna ploča, Merlin, elektronička pošta, mobitel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                              |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                              |
| E-mail, konzultacije, forum na Merlinu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                              |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                              |
| <b>Nema</b> završnog ispita.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                              |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                              |
| <p>Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.</p> |                                                                              |
| <b>ISPITNI ROKOVI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                              |
| Zimski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2.2./23.2.                                                                   |
| Ljetni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 29.6./13.7.                                                                  |
| Jesenski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 31.8./14.9.                                                                  |
| <b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                              |
| <b>DATUM</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>NAZIV TEMA</b>                                                            |
| Tjedan 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Filozofija matematike, uvod                                                  |
| Tjedan 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Povijesni pregled                                                            |
| Tjedan 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Semantička pitanja u filozofiji matematike.                                  |
| Tjedan 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Epistemološka pitanja u filozofiji matematike.                               |
| Tjedan 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ontološka pitanja u filozofiji matematike.                                   |
| Tjedan 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Podjela realizam-antirealizam.                                               |
| Tjedan 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Realizam: platonizam, modalni realizam, umjereni realizam.                   |
| Tjedan 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Antirealizam: intuicionizam, nominalizam, formalizam i usporedba s realizmom |
| Tjedan 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Intuicionizam - tekstovi i rasprava                                          |
| Tjedan 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nominalizam - tekstovi i rasprava                                            |
| Tjedan 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Formalizam - tekstovi i rasprava                                             |

## VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                                                                                                                                                                                           | SADRŽAJ                                                                  | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE<br>(metode poučavanja i učenja)                | METODE VREDNOVANJA                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studenti će biti osposobljeni opisati i analizirati razloge nastajanja filozofije matematike                                                                                                                                                            | Povijesni pregled i osnovna pitanja kojima se bavi filozofija matematike | Predavanje<br>Objašnjavanje<br>Analiziranje tekstova i primjera<br>e-učenje/Merlin | Kontinuirane provjere znanja kroz rasprave o testkovima i navedenim argumentima<br>Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na nastavi<br>Domaće zadaće<br>Završni (usmeni) ispit |
| Studenti će moći analizirati, razlikovati te usporediti osnovne postavke realizma i antirealizma kao dviju suprotstavljenih sustava. Biti će također osposobljeni kritički prikazati i usporediti osnovne pravce realizma i osnovne pravce antirealizma | Realizam u filozofiji matematike                                         |                                                                                    |                                                                                                                                                                            |
|                                                                                                                                                                                                                                                         | Antirealizam u filozofiji matematike                                     |                                                                                    |                                                                                                                                                                            |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |              |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------|----------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Filozofija matematike                                |              |                |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sveučilišni diplomski studij Filozofija              |              |                |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2., 4.                                               |              |                |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2026/27.                                             |              |                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4                                                    |              |                |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30+0+0                                               |              |                |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Prema rasporedu                                      |              |                |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | NE                                                   |              |                |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Majda Trobok                                         |              |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 414                                                  |              |                |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nakon nastave i/ili po dogovoru                      |              |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 051-265-638                                          |              |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <a href="mailto:trobok@uniri.hr">trobok@uniri.hr</a> |              |                |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | /                                                    |              |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |              |                |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |              |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |              |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | /                                                    |              |                |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                      |              |                |
| SADRŽAJ KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                      |              |                |
| Semantička, epistemološka i ontološka pitanja u filozofiji matematike.<br>Podjela realizam-antirealizam. Realizam: platonizam, modalni realizam, umjereni realizam.<br>Antirealizam: intuicionizam, nominalizam, formalizam.                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |              |                |
| OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                      |              |                |
| Očekuje se da studenti nakon odslušanog predmeta i prezentiranog seminara <ul style="list-style-type: none"><li>- mogu opisati i analizirati razloge nastajanja filozofije matematike</li><li>- budu osposobljeni razlikovati i usporediti osnovne postavke realizma i antirealizma kao dviju suprotstavljenih sustava</li><li>- budu osposobljeni kritički prikazati i usporediti osnovne pravce realizma i osnovne pravce antirealizma</li></ul> |                                                      |              |                |
| NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      |              |                |
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Seminari                                             | Konzultacije | Samostalni rad |
| x                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                      | x            | x              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                 |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------|--------|
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Laboratorijski rad                 | Mentorski rad   | Ostalo |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    | x               | x      |
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |                 |        |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UDIO U ECTS BODOVIMA               | MAX BROJ BODOVA |        |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0.5                                | /               |        |
| Kontinuirana provjera znanja/aktivnost u nastavi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1.7                                | 45              |        |
| Seminarski Rad/istraživanje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0.8                                | 25              |        |
| Usmeni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1                                  | 30              |        |
| UKUPNO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 4                                  | 100             |        |
| OCJENA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |                 |        |
| 5 (A)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |                 |        |
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |                 |        |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova   |                 |        |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |                 |        |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |                 |        |
| IV. LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |                 |        |
| OBVEZNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |        |
| <div>1. Benacerraf, Putnam, 1983, <i>Philosophy of Mathematics – Selected Readings</i> (second ed.), Cambridge University Press.</div> <div>2. Šikić, Z., 1995, <i>Filozofija matematike</i>, Školska knjiga, Zagreb.</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |                 |        |
| IZBORNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |        |
| <div>1. Jacquette, D. (ed.), 2002, <i>Philosophy of Mathematics – An Anthology</i>, Blackwell.</div> <div>2. George, A., i Velleman, D. J., 2002, <i>Philosophies of Mathematics</i>, Blackwell.</div> <div>3. Hintikka, J., (ed.), 1969, <i>The Philosophy of Mathematics</i>, Oxford University Press.</div> <div>4. Shapiro, S., 2002, <i>Thinking about Mathematics – The Philosophy of Mathematics</i>, Oxford University Press.</div> <div>5. Brown, J. R., 1999, <i>An Introduction to the World of Proof and Pictures</i>, Routledge.</div> <div>6. Trobok, M., 2006, <i>Platonism in the Philosophy of Mathematics</i>, Filozofski fakultet u Rijeci</div> <div>7. Trobok, M., 2000, Čime se bavi filozofija matematike?, <i>Metodički Ogledi</i>: Vol. 7, No 1-2, str. 33-44</div> |                                    |                 |        |
| V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                 |        |
| POHAĐANJE NASTAVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                 |        |
| Pohađanje nastave je obavezno. Studenti su dužni prisustvovati 70% sati nastave.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |                 |        |
| NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                 |        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Tajnica, oglasna ploča, Merlin, elektronička pošta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                              |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                              |
| E-mail, konzultacije, Merlin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                              |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                              |
| Završni je ispit (samo) usmeni.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                              |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                              |
| <p>Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.</p> |                                                                              |
| <b>ISPITNI ROKOVI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                              |
| Zimski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2.2./23.2.                                                                   |
| Ljetni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 29.6./13.7.                                                                  |
| Jesenski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 31.8./14.9.                                                                  |
| <b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                              |
| <b>DATUM</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>NAZIV TEMA</b>                                                            |
| Tjedan 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Filozofija matematike, uvod                                                  |
| Tjedan 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Povijesni pregled                                                            |
| Tjedan 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Semantička pitanja u filozofiji matematike.                                  |
| Tjedan 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Epistemološka pitanja u filozofiji matematike.                               |
| Tjedan 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ontološka pitanja u filozofiji matematike.                                   |
| Tjedan 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Podjela realizam-antirealizam.                                               |
| Tjedan 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Realizam: platonizam, modalni realizam, umjereni realizam.                   |
| Tjedan 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Tekstovi i rasprava                                                          |
| Tjedan 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Antirealizam: intuicionizam, nominalizam, formalizam i usporedba s realizmom |
| Tjedan 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Intuicionizam - tekstovi i rasprava                                          |
| Tjedan 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nominalizam - tekstovi i rasprava                                            |
| Tjedan 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Formalizam - tekstovi i rasprava                                             |

## VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                                                                                                                                                                                           | SADRŽAJ                                                                  | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE<br>(metode poučavanja i učenja)                | METODE VREDNOVANJA                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studenti će biti osposobljeni opisati i analizirati razloge nastajanja filozofije matematike                                                                                                                                                            | Povijesni pregled i osnovna pitanja kojima se bavi filozofija matematike | Predavanje<br>Objašnjavanje<br>Analiziranje tekstova i primjera<br>e-učenje/Merlin | Kontinuirane provjere znanja kroz rasprave o testkovima i navedenim argumentima<br>Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na nastavi<br>Domaće zadaće<br>Završni (usmeni) ispit |
| Studenti će moći analizirati, razlikovati te usporediti osnovne postavke realizma i antirealizma kao dviju suprotstavljenih sustava. Biti će također osposobljeni kritički prikazati i usporediti osnovne pravce realizma i osnovne pravce antirealizma | Realizam u filozofiji matematike                                         |                                                                                    |                                                                                                                                                                            |
|                                                                                                                                                                                                                                                         | Antirealizam u filozofiji matematike                                     |                                                                                    |                                                                                                                                                                            |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Metodika nastave logike                              |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sveučilišni diplomski studij Filozofija              |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2., 4.                                               |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2026./2027.                                          |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3                                                    |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30+0+0                                               |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Prema rasporedu                                      |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ne                                                   |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | dr.sc. Majda Trobok, red.prof.                       |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 414 (4. Kat)                                         |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nakon nastave i/ili po dogovoru                      |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 051 265 638                                          |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <a href="mailto:trobok@uniri.hr">trobok@uniri.hr</a> |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | /                                                    |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | /                                                    |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | /                                                    |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                      |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      |
| 1. Predmet Logika u srednjim školama - ciljevi<br>2. Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika<br>3. Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                      |
| <b>Uvjet za upis kolegija:</b> položeni ispiti iz Logike i Simboličke logike, odnosno ispiti iz odgovarajućih kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                      |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                      |
| Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da studenti: <ul style="list-style-type: none"> <li>- mogu samostalno odrediti nastavne ciljeve za predmet Logika</li> <li>- mogu samostalno odrediti odgovarajuće nastavne metode za pojedine nastavne jedinice;</li> <li>- mogu vrednovati i ocjenjivati učenički i nastavnički rad;</li> <li>- mogu samostalno izvoditi nastavu</li> </ul> Cilj je predmeta detaljno upoznati studente sa metodikom te poteškoćama pri izvođenju nastave iz Logike u srednjim školama. Studenti imaju mogućnost vježbanja prezentacija pojedinim nastavnim jedinica iz Logike sa detaljnom analizom istih a sve sa ciljem potpunog osamostaljivanja za izvođenje nastave iz predmeta. |                                                      |

| NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |                 |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------|----------------|
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Seminari                           | Konzultacije    | Samostalni rad |
| x                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    | x               | x              |
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Laboratorijski rad                 | Mentorski rad   | Ostalo         |
| x                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | x                                  | x               | x              |
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |                 |                |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | UDIO U ECTS BODOVIMA               | MAX BROJ BODOVA |                |
| Pohađanje nastave i/ili prisutnost tijekom gostujućih predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0.7                                | /               |                |
| Kontinuirana provjera znanja i/ili aktivno sudjelovanje u raspravama i/ili pisanje domaćih zadaća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0.3                                | 30              |                |
| Seminarski radovi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2                                  | 70              |                |
| UKUPNO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 3                                  | 100             |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |                |
| OCJENA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |                 |                |
| 5 (A)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |                 |                |
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |                 |                |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova   |                 |                |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |                 |                |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |                 |                |
| IV. LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                 |                |
| OBVEZNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |                 |                |
| 1. Boris Kalin, 1983, <i>Logika i oblikovanje kritičkog mišljenja</i> , Zagreb<br>2. Gajo Petrović, 2008, <i>Logika</i> , Element, Zagreb<br>3. Davor Lauc, Zvonimir Šikić, 2014, <i>Logika</i> , Školska knjiga, Zagreb<br>4. Skelac Ines, Kardum Marko, Skansi Sandro, 2020, <i>Logika - udžbenik za 3. razred gimnazija</i> , Element<br>5. Srećko Kovač, 2010, <i>Logika za gimnazije</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb                      |                                    |                 |                |
| IZBORNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |                 |                |
| 1. Srećko Kovač, Berislav Žarnić, 2008, <i>Logička pitanja i postupci</i> , Kruzak, Zagreb<br>2. Nevenka Vejnović, 1970, <i>Povijest filozofije, s odabranim filozofskim tekstovima - Udžbenik za gimnazije</i> , Školska knjiga, Zagreb<br>3. Boris Kalin, 2004, <i>Povijest filozofije: s odabranim tekstovima filozofa</i> , Školska knjiga, Zagreb<br>4. Tomislav Reškovic, 2008, <i>Filozofija: udžbenik za 4. razred gimnazije</i> , Profil, Zagreb |                                    |                 |                |
| V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |                 |                |
| POHAĐANJE NASTAVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |                 |                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati, odnosno na 42 sata nastave (od ukupnih 60).</p> <p>Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, što znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane zadaće/obaveze.</p> <p><b>Studenti imaju obavezu pridržavati se dogovorenih rokova za predaju domaćih zadaća/seminara, u protivnom će se smatrati da studenti određenu aktivnost/obavezu nisu izvršili.</b></p> <p><b>Kašnjenja na predavanja nisu dozvoljena</b> jer se time ometa prisutne student(ic)e u radu i praćenju nastave.</p> <p>Napuštanje predavaonice prije kraja nastavnog sata nije dozvoljeno, osim u iznimnim situacijama ili uz prethodni dogovor s nastavnikom.</p> <p>Korištenje mobitela tijekom nastave nije dozvoljeno, osim u iznimnim situacijama ili uz prethodni dogovor s nastavnikom.</p> |                                                                                   |
| <b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                   |
| Tajnica Odsjeka za filozofiju, oglasna ploča, Merlin, e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                   |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                   |
| Izvan nastave studenti mogu kontaktirati nastavnika osobno na konzultacijama, putem Merlina ili mailom.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                   |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                   |
| <p><b>Nije predviđen usmeni ispit.</b></p> <p>Ukoliko, međutim, student(ica) nije zadovoljan/zadovoljna s konačnom ocjenom, može pristupiti usmenom ispitu i odgovarati za veću ocjenu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                   |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                   |
| <p>Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                   |
| <b>ISPITNI ROKOVI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                   |
| Zimski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.2./23.2.                                                                        |
| Ljetni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 29.6./13.7.                                                                       |
| Jesenski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 31.8./14.9.                                                                       |
| <b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                   |
| <b>DATUM</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>NAZIV TEMA</b>                                                                 |
| Tjedan 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika |
| Tjedan 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika |
| Tjedan 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika |

|           |                                                                                   |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Tjedan 4  | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 5  | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 6  | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 7  | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 8  | Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika |
| Tjedan 9  | Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika |
| Tjedan 10 | Analiza pojedinih nastavnih jedinica iz logike - sadržaj, terminologija, metodika |
| Tjedan 11 | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 12 | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 13 | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 14 | Prezentacija nastavnih jedinica od strane studenata                               |
| Tjedan 15 | Završna analiza i rasprava                                                        |

## VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                                                                               | SADRŽAJ     | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE<br>(metode poučavanja i učenja) | METODE VREDNOVANJA                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Objasniti važnost učenja logike u srednjim školama                                                                                          | Tjedni 1-3  | -predavanje<br><br>-seminari<br><br>-rasprave                       | -domaće zadaće<br><br>-prezentacije seminara<br><br>-aktivno sudjelovanje u raspravama |
| Objasniti važnost odabira pojedinih tema te analizirati motivaciju odabira različitih tema u različitim udžbenicima logike za srednje škole | Tjedni 1-15 |                                                                     |                                                                                        |
| Analizirati pojedine nastavne cjeline i/ili teme te raspraviti optimalne metodičke opcije za prezentaciju istih                             | Tjedni 1-15 |                                                                     |                                                                                        |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Političke emocije i građanske vrline                           |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sveučilišni diplomski studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)  |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | II., IV.                                                       |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2026./2027.                                                    |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3                                                              |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 30+0+0                                                         |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Prema rasporedu                                                |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Da                                                             |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Izv.prof.dr. sc. Nebojša Zelić                                 |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | F-426                                                          |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                         |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 051 265 648                                                    |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <a href="mailto:nzelic@ffri.uniri.hr">nzelic@ffri.uniri.hr</a> |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš                                  |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | F-426                                                          |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                         |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 051 265 640                                                    |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <a href="mailto:anag@ffri.uniri.hr">anag@ffri.uniri.hr</a>     |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                |
| <p>Kolegij se bavi ulogom emocija u političkom životu, s posebnim naglaskom na njihovu funkciju u oblikovanju građanskih vrlina, političkih institucija i kolektivnog identiteta. Polazi se od pitanja mogu li emocije imati legitimnu i normativno opravdanu ulogu u politici ili ih je potrebno ograničiti u korist racionalnog javnog rasuđivanja.</p> <p>U središtu kolegija nalazi se analiza političkih emocija kao konstitutivnog elementa javnog života, pri čemu se istražuje kako emocije poput straha, bijesa, empatije, povjerenja i nade utječu na političko odlučivanje, društvenu koheziju i stabilnost demokratskih institucija. Posebna se pažnja posvećuje ulozi emocija u oblikovanju građanskih vrlina poput tolerancije, solidarnosti, pravednosti i građanskog povjerenja, kao i pitanju mogu li se te vrline razvijati i održavati bez odgovarajuće emocionalne dimenzije.</p> <p>Kolegij dalje razmatra ključne normativne napetosti: odnos između emocionalne mobilizacije i racionalnog javnog diskursa, legitimnost političkog bijesa i ogorčenja, ulogu straha u sigurnosnim politikama te rizike manipulacije emocijama u suvremenim demokracijama. U tom se kontekstu analiziraju i suvremeni fenomeni poput populizma, političke polarizacije i utjecaja digitalnih medija na emocionalnu dinamiku javnog prostora.</p> <p>Kroz teorijsku analizu i rad na konkretnim primjerima, kolegij istražuje treba li politička zajednica aktivno oblikovati emocionalni život građana te gdje su granice takvog projekta, osobito u odnosu na vrijednosti autonomije, pluralizma i liberalne neutralnosti.</p> |                                                                |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                |
| <p>Očekivani ishodi su sljedeći:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Studenti će moći opisati i objasniti ključne filozofske pristupe političkim emocijama.</li> <li>2. Studenti će moći analizirati odnos između emocija i građanskih vrlina.</li> <li>3. Studenti će moći primijeniti teorijske koncepte na konkretne političke fenomene te kritički procijeniti normativnu ulogu emocija u političkom životu.</li> <li>4. Studenti će moći analizirati ulogu emocija u oblikovanju političke zajednice i argumentirano raspravljati o ulozi emocija u suvremenim demokracijama.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                |

| NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                 |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------|----------------|
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Seminari                           | Konzultacije    | Samostalni rad |
| x                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    | x               |                |
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Laboratorijski rad                 | Mentorski rad   | Ostalo         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    | x               |                |
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                 |                |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | UDIO U ECTS BODOVIMA               | MAX BROJ BODOVA |                |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1                                  |                 |                |
| Kontinuirana provjera znanja 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,6                                | 30              |                |
| Kontinuirana provjera znanja 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,4                                | 30              |                |
| ZAVRŠNI ISPIT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1                                  | 40              |                |
| UKUPNO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 3                                  | 100             |                |
| <b>Varijanta 2 sa završnim ispitom</b><br>Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. <ul style="list-style-type: none"><li>- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.</li><li>- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.</li></ul> <b>Ukupna ocjena uspjeha:</b> Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli: |                                    |                 |                |
| OCJENA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |                 |                |
| 5 (A)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |                 |                |
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |                 |                |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova   |                 |                |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |                 |                |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |                 |                |
| IV. LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                 |                |
| OBVEZNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                 |                |
| Nussbaum, M. C. (2013). Political emotions: Why love matters for justice. Harvard University Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |                 |                |
| Kristjansson, K. (2018). Virtuous Emotions. Cambridge University Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |                 |                |
| IZBORNA LITERATURA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                 |                |
| Nussbaum, M. C. (2004). Hiding from humanity: Disgust, shame, and the law. Princeton University Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |                 |                |
| Haidt, J. (2012). The righteous mind: Why good people are divided by politics and religion. Pantheon Books.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                 |                |
| Arthur, J. (Ed.). (2019). Virtues in the public sphere: Citizenship, civic friendship and duty. Routledge.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |                 |                |
| V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |                 |                |
| POHAĐANJE NASTAVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |                 |                |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Studenti mogu izostati maksimalno tri puta sa satova predavanja.</li><li>• Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar, a u slučaju neizvršavanja te obaveze, neće moći pristupiti završnom ispitu.</li><li>• U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom s nastavnicima.</li><li>• Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza, te da redovito čitaju literaturu predviđenu izvedbenim planom</li></ul>                                                                                 |                                    |                 |                |
| NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |                 |                |
| Web stranice fakulteta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |                 |                |
| Elektroničkom poštom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |                 |                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oglasna ploča Odsjeka za filozofiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                             |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                             |
| Elektronička pošta<br>Konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                             |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                             |
| Usmeni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                             |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                             |
| Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. |                                                                                                                                                                                             |
| <b>ISPITNI ROKOVI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                             |
| Zimski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 9.2./23.2.                                                                                                                                                                                  |
| Ljetni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 23.6./7.7.                                                                                                                                                                                  |
| Jesenski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 24.8./7.9.                                                                                                                                                                                  |
| <b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                             |
| <b>TJEDAN</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>NAZIV TEMA</b>                                                                                                                                                                           |
| 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Uvodno predavanje i dogovor oko nastave                                                                                                                                                     |
| 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Političke emocije i vrline. Mogu li kolektivne emocije kao što je politički bijes, strah, ogorčenje biti vrle? Mogu li emocije biti primjerene a ipak moralno ili politički neprihvatljive? |
| 3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Zahvalnost i ljubomora: reciprocitet, status i političko favoriziranje                                                                                                                      |
| 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sažaljenje, suosjećanje i demokratska solidarnost                                                                                                                                           |
| 5.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sram, javno osuđivanje i moralni popravak                                                                                                                                                   |
| 6.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Tuga, javno žalovanje i politika sjećanja                                                                                                                                                   |
| 7.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Strahopoštovanje, politička uzvišenost i obrazovanje emocija                                                                                                                                |
| 8.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kolokvij                                                                                                                                                                                    |
| 9.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Važnost emocija za pravednost u liberalnim demokracijama                                                                                                                                    |
| 10.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Povijest "građanskih religija" u filozofiji 18. i 19 stoljeća.                                                                                                                              |
| 11.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Suosjećanje: resurs pravednosti ili prijetnja nepristranosti?                                                                                                                               |
| 12.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | "Radikalno zlo": narcizam, gađenje, zavist i sram                                                                                                                                           |
| 13.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Patriotizam kao politička emocija                                                                                                                                                           |
| 14.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Umjetnost i političke emocije                                                                                                                                                               |
| 15.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Kolokvij                                                                                                                                                                                    |

| <b>VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE</b>                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                         |                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>ISHODI UČENJA</b>                                                                   | <b>SADRŽAJ</b>                                                                                                                                                                                                                                             | <b>AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)</b> | <b>METODE VREDNOVANJA</b>     |
| Studenti će moći opisati i objasniti ključne filozofske pristupe političkim emocijama. | Političke emocije i vrline. Mogu li kolektivne emocije kao što je politički bijes, strah, ogorčenje biti vrle? Mogu li emocije biti primjerene a ipak moralno ili politički neprihvatljive? Povijest "građanskih religija" u filozofiji 18. i 19 stoljeća. | - predavanje<br>- rad na tekstu<br>- rasprava<br>- individualni rad     | - kolokvij<br>- pismeni ispit |

|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                            |                                                                                           |                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| <p>Studenti će moći analizirati odnos između emocija i građanskih vrlina.</p>                                                                                | <p>Sažaljenje, suosjećanje i demokratska solidarnost. Suosjećanje: resurs pravednosti ili prijetnja nepristranosti? Patriotizam kao politička emocija</p>                  | <p>- predavanje<br/>- rad na tekstu<br/>- rasprava<br/>- frontalni i individualni rad</p> | <p>- kolokvij<br/>- pismeni ispit</p> |
| <p>Studenti će moći primijeniti teorijske koncepte na konkretne političke fenomene te kritički procijeniti normativnu ulogu emocija u političkom životu.</p> | <p>Sram, javno osuđivanje i moralni popravak. Tuga, javno žalovanje i politika sjećanja. "Radikalno zlo": narcizam, gađenje, zavist i sram.</p>                            | <p>- predavanje<br/>- rad na tekstu<br/>- rasprava<br/>- individualni rad</p>             | <p>- kolokvij<br/>- pismeni ispit</p> |
| <p>Studenti će moći analizirati ulogu emocija u oblikovanju političke zajednice i argumentirano raspravljati o ulozi emocija u suvremenim demokracijama.</p> | <p>Zahvalnost i ljubomora: reciprocitet, status i političko favoriziranje. Umjetnost i političke emocije<br/>Važnost emocija za pravednost u liberalnim demokracijama-</p> | <p>- predavanje<br/>- rad na tekstu<br/>- rasprava<br/>- individualni rad</p>             | <p>- kolokvij<br/>- pismeni ispit</p> |

## IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |                 |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Soeren Kierkegaard                                                                         |                 |                |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Sveučilišni diplomski studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjer: opći; nastavnički    |                 |                |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2., 4.                                                                                     |                 |                |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2026./2027.                                                                                |                 |                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 3                                                                                          |                 |                |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 20+0+10                                                                                    |                 |                |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Prema rasporedu                                                                            |                 |                |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                            |                 |                |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Prof. dr. sc. Aleksandra Golubović                                                         |                 |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | F-423                                                                                      |                 |                |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |                 |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                            |                 |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <a href="mailto:aleksandra.golubovic@ffri.uniri.hr">aleksandra.golubovic@ffri.uniri.hr</a> |                 |                |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                            |                 |                |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                            |                 |                |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                            |                 |                |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                            |                 |                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                            |                 |                |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                            |                 |                |
| SADRŽAJ KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                            |                 |                |
| Filozofija Soerena Kierkegarda<br>Kierkegaard – preteča egzistencijalizma<br>Kierkegaardov život i djelo<br>Kierkegaardova kršćanska antropologija<br>Interpretacija Kierkegaardovog estetičkog, etičkog i religioznog stadija egzistiranja<br>Odnos vjere i razuma (racionalnosti) u Kierkegaardovoj filozofiji<br>Kierkegaardova interpretacija kršćanstva                                                                                        |                                                                                            |                 |                |
| OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                            |                 |                |
| Očekuje se da studenti budu sposobni;<br>- opisati i sažeto prenijeti (izložiti) temeljne sadržaje kolegija,<br>- objasniti i argumentirati glavne teme Kierkegaardove filozofije,<br>- opisati i objasniti Kierkegaardovu kršćansku antropologiju,<br>- opisati, objasniti i vrednovati Kierkegaardov pristup kršćanstvu (kršćanskoj religiji),<br>- opisati, objasniti i argumentirati Kierkegaardovu etičku i religioznu dimenziju u filozofiji. |                                                                                            |                 |                |
| NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                            |                 |                |
| Predavanja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Seminari                                                                                   | Konzultacije    | Samostalni rad |
| X                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | X                                                                                          | X               | X              |
| Terenska nastava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Laboratorijski rad                                                                         | Mentorski rad   | Ostalo         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                            |                 |                |
| III. SUSTAV OCJENJIVANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                            |                 |                |
| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | UDIO U ECTS BODOVIMA                                                                       | MAX BROJ BODOVA |                |
| Pohađanje nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 1                                                                                          |                 |                |
| Kontinuirana provjera znanja 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5                                                                                        | 30              |                |

|                                       |     |            |
|---------------------------------------|-----|------------|
| <b>Kontinuirana provjera znanja 2</b> | 0,5 | <b>30</b>  |
| <b>Aktivnost na nastavi</b>           | 0,5 | <b>10</b>  |
| <b>ZAVRŠNI ISPIT</b>                  | 0,5 | <b>30</b>  |
| <b>UKUPNO</b>                         | 3   | <b>100</b> |

**Opće napomene:**

**Varijanta 1 bez završnog ispita**

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

**Ukupna ocjena uspjeha:** Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

| <b>OCJENA</b> | <b>PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI</b> |
|---------------|-------------------------------------------|
| 5 (A)         | od 90% do 100% ocjenskih bodova           |
| 4 (B)         | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova          |
| 3 (C)         | od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova         |
| 2 (D)         | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova          |
| 1 (F)         | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova           |

**IV. LITERATURA**

**OBVEZNA LITERATURA**

- 1) Kierkegaard Soeren, Filozofijsko trunje, Demetra, Zagreb 1998.
- 2) Kierkegaard Soeren, Strah i drhtanje, Verbum, Split 2000.
- 3) Kierkegaard Soeren, Vježbanje u kršćanstvu, Verbum, Split 2007.
- 4) Golubović Aleksandra, Uvod u Kierkegaardovu antropologiju, e-knjiga, FFRI, 2013.
- 5) Žunec Ozren, Suvremena filozofija (sv. 2), Školska knjiga, Zagreb 1996.

**IZBORNA LITERATURA**

- 1) Kierkegaard Soeren, Bolest na smrt, Ideje, Beograd 1974.
- 2) Kjerkegor Soeren, Ponavljanje, Grafos, Beograd 1980.
- 3) Filipović Vladimir, Novija filozofija zapada, Matica Hrvatska, Zagreb 1968.

**V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**

**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu. Kašnjenje se tolerira do 5 minuta. Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni. Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi te izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

**NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA**

Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju.  
Oglasne ploče odsjeka za filozofiju.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Elektronička pošta.<br>Tajništvo odsjeka za filozofiju.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                     |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                     |
| U vrijeme konzultacija<br>Elektronička pošta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                     |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                     |
| Pismeni ili usmeni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                     |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                     |
| Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. |                                                                                                                                     |
| <b>ISPITNI ROKOVI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                     |
| Zimski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 10.2./24.2.                                                                                                                         |
| Ljetni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 23.6./7.7.                                                                                                                          |
| Jesenski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 25.8./8.9.                                                                                                                          |
| <b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                     |
| <b>TJEDAN</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>NAZIV TEME</b>                                                                                                                   |
| 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Egzistencijalizam – kontekst                                                                                                        |
| 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kierkegaard – život i djelo                                                                                                         |
| 3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kierkegaard – život i djelo                                                                                                         |
| 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Glavne teme i pristup                                                                                                               |
| 5.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <i>Filozofijsko trunje</i> – analiza djela                                                                                          |
| 6.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <i>Filozofijsko trunje</i> – analiza djela                                                                                          |
| 7.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <i>Filozofijsko trunje</i> – analiza djela                                                                                          |
| 8.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Kolokvij 1</b>                                                                                                                   |
| 9.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Egzistencijalna pitanja, pitanja istine i etike                                                                                     |
| 10.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Strah i drhtanje</i> – analiza djela                                                                                             |
| 11.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Strah i drhtanje</i> – analiza djela                                                                                             |
| 12.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Strah i drhtanje</i> – analiza djela                                                                                             |
| 13.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Strah i drhtanje</i> – analiza djela                                                                                             |
| 14.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Kolokvij 2</b>                                                                                                                   |
| 15.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Završna razmatranja                                                                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | (Napomena: u rasporedu nastave moguća su odstupanja; i zajednički dogovor oko temeljnih odrednica izvođenja i vrednovanja kolegija) |

| <b>VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE</b> |                           |                                                                         |                           |
|---------------------------------------|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>ISHODI UČENJA</b>                  | <b>SADRŽAJ</b>            | <b>AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)</b> | <b>METODE VREDNOVANJA</b> |
| Opisivanje, objašnjavanje,            | Autori:<br>S. Kierkegaard | Interaktivno predavanje, interpretiranje izvornih tekstova              | Rasprave, Diskusije,      |

|                                                                                          |                                                   |                                                                                              |                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| interpretiranje,<br>obrazlaganje i<br>vrednovanje glavnih<br>pozicija S.<br>Kierkegaarda |                                                   | (odlomaka) autora,<br>frontalni,<br>individualni,<br>rad u paru,<br>rad u grupi,<br>rasprave | Analize i kritička<br>promišljanja i<br>interpretacije,<br>Izlaganje<br>seminarskih radova |
| Argumentiranje                                                                           | Glavne teme i pozicije<br>autora                  | Interaktivna nastava,<br>Rasprave i diskusije tijekom<br>nastave                             | Izlaganje<br>seminarskih<br>radova,<br>Pisanje kolokvija 1<br>i 2                          |
| Analiziranje                                                                             | Analize izvornih djela<br>(odabranih tekstova)    | Interaktivno predavanje,<br>Rad na tekstu<br>Rasprave,<br>Samostalan rad                     | Pisanje i izlaganje<br>(seminara) ili<br>pisanje eseja                                     |
| Evaluacija;<br>vrednovanje                                                               | Autora,<br>Glavnih tema,<br>Pozicija,<br>Tekstova | Rad na tekstu,<br>Rasprave,<br>Samostalan rad                                                | Pismeno ili usmeno<br>ispitivanje                                                          |
|                                                                                          |                                                   |                                                                                              |                                                                                            |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Bioetika i žensko pitanje                                  |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Sveučilišni diplomski studij Filozofija, NM                |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2,4.                                                       |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2026./2027.                                                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 3                                                          |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 15+15+0                                                    |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Prema rasporedu                                            |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | da                                                         |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Prof. dr. sc. Snježana Prijić Samaržija                    |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | F-417                                                      |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ponedjeljkom i utorkom od 10.00 – 12.00 ili prema dogovoru |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 051/265-644 / 091 2172778                                  |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | prijic@uniri.hr                                            |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                            |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                            |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bioetika i prokreativna autonomija <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvod u bioetiku: pojmovi i tematska područja (pitanja o životu i smrti, etičke implikacije razvoja biomedicinskih istraživanja i razvoja znanstvenih i tehnologijskih praksi u području medicine)</li> <li>• bioetika i reproduktivna i/ili prokreativna autonomija: pojam i pristupi</li> <li>• bioetička pitanja vezana uz reprodukciju, period prije i za vrijeme trudnoće, rađanje i roditeljstvo</li> <li>• prava žena i reproduktivna autonomija</li> </ul> </li> <li>2. Spolne/rodne uloge i prokreativna autonomija <ul style="list-style-type: none"> <li>• feminizam i bioetika</li> <li>• ženski (rodni) studiji: temeljni pojmovi spola i roda, rodnog identiteta</li> <li>• esencijalizam (biološki determinizam) i socijalni konstruktivizam</li> <li>• načelo jednakosti i legitimnost spolnih/rodni društvenih uloga (interesi društva, sloboda i prava osoba)</li> <li>• pojmovi muškosti i ženskosti: prirodne različitosti i nejednaki tretman, diskriminacija, etika dvije (muška i ženska) ili jedna</li> <li>• patrijarhat i dihotomija javno i privatno – univerzalna i partikularna perspektiva, argument iz prirodnih funkcija, obitelj</li> </ul> </li> <li>3. Roditeljstvo i opstercijska skrb <ul style="list-style-type: none"> <li>• prenatalna dijagnostika (prenatalno testiranje, pregledi, genetička dijagnostika; procedure zdravstvene njege i autonomija pacijentica; stvarni i manipulirani izbori i dr.)</li> <li>• prava žena u trudnoći: medikalizacija trudnoće, fetus kao pacijent/ica, postupak rađanja</li> <li>• društvena skrb i teorije o pravima (nerođenih) osoba s poteškoćama</li> <li>• obitelj kao politička kategorija: majčinstvo i očinstvo</li> <li>• roditeljstvo: prava i odgovornosti roditelja (genetički roditelji, zakonski roditelji, neželjeno roditeljstvo i dr.)</li> <li>• konzervativni vs. feministički pristup o roditeljstvu; anti-natalizam</li> <li>• mentalno zdravlje žena: majčinska tjeskoba i post-porođajna depresija</li> </ul> </li> <li>4. Pobačaj i kontracepcija <ul style="list-style-type: none"> <li>• liberalni vs. konzervativni stav o pobačaju ('za izbor' vs. 'za život')</li> <li>• status fetusa: pitanje osobnosti, genetička i moralna ljudskost, potencijalnost fetusa</li> <li>• prava žene i embrija/fetusa: argumenti za i protiv prava na pobačaj, moralne obaveze prema nerođenima; argument 'zlatnog pravila', argument intrinzične vrijednosti života i dr.</li> <li>• ustavno zakonodavstvo o pobačaju; pitanje odgovornosti za trudnoću i pravo na pobačaj, itd.</li> <li>• kontracepcija: prirodna i artifičijelna</li> <li>• populacijska kontrola: religijsko vs. feminističko stajalište; demografska tranzicija i optimalna</li> </ul> </li> </ol> |                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                        |                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------|-----------------------|
| populacijska politika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                           |                        |                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• medicina i privatnost: priziv savjesti u pri obavljanju pobačaja; fizička privatnost i tjelesni integritet; pravo na anonimnost i dr.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                           |                        |                       |
| 5. Medicinski potpomognuto začeće                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                           |                        |                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• razvoj suvremenih medicinskih tehnologija, etička pitanja i zakonske regulative</li><li>• <i>in vitro</i> oplodnja; doniranje jajašaca, spermija i embrija</li><li>• stvaranje, testiranje i manipuliranje embrijima <i>ex vivo</i></li><li>• surogatno majčinstvo (ugovorena trudnoća)</li><li>• medicinski potpomognuto začeće i autonomija žene: prava i interesi žena u kontekstu medicinski potpomognutih začeća</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                           |                        |                       |
| 6. Poboljšavanje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                           |                        |                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• genetske intervencije i modifikacije</li><li>• etičke dileme vezane za odabir spola djeteta</li><li>• kloniranje</li><li>• eugenika ('stara' i 'nova' eugenika, povijest eugenike, etički i pravni status)</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                           |                        |                       |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                           |                        |                       |
| Student/studentica će nakon položenog ispita biti u stanju:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                           |                        |                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• objasniti temeljne bioetičke pojmove i probleme vezane uz prokreativnu autonomiju</li><li>• objasniti temeljne pojmove i probleme vezane uz ženska prava/feminizam i pitanja prokreativne autonomije</li><li>• opisati i usporediti različite pristupe i teorije o bioetičkim temama vezanim uz reprodukciju</li><li>• analizirati različita bioetička pitanja vezana uz reprodukciju u kontekstu prava žena i njihove uloge u reprodukciji</li><li>• objasniti odnosi usporediti teorije o etici pobačaja</li><li>• objasniti i usporediti različite etičke stavove o primjeni medicinske tehnologije vezane uz reprodukciju u praksi</li><li>• objasniti i usporediti etičke i zakonske okvire vezane uz prokreativnu autonomiju i reproduktivne medicinske prakse i istraživanja</li></ul> |                                           |                        |                       |
| <b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                           |                        |                       |
| <b>Predavanja</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Seminari</b>                           | <b>Konzultacije</b>    | <b>Samostalni rad</b> |
| <b>x</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>x</b>                                  | <b>x</b>               | <b>x</b>              |
| <b>Terenska nastava</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Laboratorijski rad</b>                 | <b>Mentorski rad</b>   | <b>Ostalo</b>         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                        |                       |
| <b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                        |                       |
| <b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>               | <b>MAX BROJ BODOVA</b> |                       |
| <b>Pohađanje nastave</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>1</b>                                  | <b>-</b>               |                       |
| <b>Kontinuirana provjera znanja 1</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>0.5</b>                                | <b>35</b>              |                       |
| <b>Kontinuirana provjera znanja 2</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>0.5</b>                                | <b>35</b>              |                       |
| <b>ZAVRŠNI ISPIT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>1</b>                                  | <b>30</b>              |                       |
| <b>UKUPNO</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>3</b>                                  | <b>100</b>             |                       |
| <b>Opće napomene:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                           |                        |                       |
| <b><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                           |                        |                       |
| Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                        |                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Tijekom nastave</b> student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.</li><li>• <b>Na završnom ispitu</b> student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                           |                        |                       |
| <b>Ukupna ocjena uspjeha:</b> Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                        |                       |
| <b>OCJENA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI</b> |                        |                       |
| <b>5 (A)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | od 90% do 100% ocjenskih bodova           |                        |                       |
| <b>4 (B)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova          |                        |                       |
| <b>3 (C)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova          |                        |                       |
| <b>2 (D)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova          |                        |                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova |
| <b>IV. LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                 |
| <b>OBVEZNA LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Prijic, Snježana (ur.), <i>Pobačaj – za i protiv</i>, Rijeka, HKD, 1995</li> <li>Prijic – Samaržija Snježana i Baccarini Elvio, (2007), <i>Praktična etika</i>, Zagreb: Biblioteka Filozofska istraživanja.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                 |
| <b>IZBORNA LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Brake, E. and Ferguson L. (ur.), 2018, <i>Philosophical Foundations of Children's and Family Law</i>, Oxford: Oxford University Press.</li> <li>Harris, J., (ur.), 2001, <i>Bioethics</i>, Oxford: Oxford University Press.</li> <li>Kaczor, C., 2023, <i>The Ethics of Abortion: Women's Rights, Human Life, and the Question of Justice</i>, New York: Routledge, treće izdanje.</li> <li>Kitcher, P., 1996, <i>The Lives to Come: The Genetic Revolution and Human Possibilities</i>, New York: Touchstone.</li> <li>Kuhse H., Singer, P., (ur.), 1998, <i>A Companion to Bioethics</i>, London, Blackwell Publishers,.</li> <li>Nussbaum, M.C., Sunstein, C.R. (ur.), 1998, <i>Clones and Clones: Facts and Fantasies about Human Cloning</i>, New York: W.W. Norton.</li> <li>Nussbaum, M. C., 1999, <i>Sex and Social Justice</i>, Oxford: Oxford University Press, .</li> <li>Savulescu, J. and G. Kahane, 2009, "The Moral Obligation to Create Children with the Best Chance of the Best Life," <i>Bioethics</i>, 23(5): 274–290.</li> <li>Scully, J. L., Baldwin-Ragaven L. and Fitzpatrick P. (eds.), 2010, <i>Feminist Bioethics: At the Center, on the Margins</i>, Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.</li> <li>Weinberg, R., 2016, <i>The Risk of a Lifetime: How, When, and Why Procreation May be Permissible</i>, Oxford: Oxford University Press.</li> <li>Young, I. M., 1995, "Mothers, Citizenship, and Independence: A Critique of Pure Family Values," <i>Ethics</i>, 105: 535–556.</li> </ul> |                                 |
| <b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
| <b>POHAĐANJE NASTAVE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
| <p>Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). Rad na seminarima sastoji se u analizama filozofskih tekstova koji prate teme predavanja. U slučaju većeg broja opravdanih izostanka, potrebno je napisati dodatni seminarski rad na zadanu temu od maksimalno 4000 riječi i uz konzultiranje barem dvaju izvora izborne literature. Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.</p> <p>Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.</p> <p>Napomena: Studenti imaju mogućnost pohađanja organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) i aktivnosti koje su vezane za sadržaj kolegija ili koje predlaže nositelj i suradnik na kolegiju. Pohađanjem organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) studenti mogu ostvariti bodove koji mogu biti uključeni u konačno bodovanje svih aktivnosti koje student ima obvezu ispuniti da bi položio kolegij. U obzir će se uzeti maksimalno 5 aktivnosti u kojima student sudjeluje, a svaka aktivnost nosi maksimalno 2 boda.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
| <b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>E-kolegij na platformi Merlin</li> <li>Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju</li> <li>Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju</li> <li>Elektronička pošta</li> <li>Tajništvo Odsjeka za filozofiju</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                 |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>E-kolegij na platformi Merlin</li> <li>Konzultacije</li> <li>Elektronička pošta</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                 |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                 |
| Provjera usvojenog znanja s predavanja i seminara (kolokvij 1): kolokviji uključuju pisanu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                 |

provjeru znanja nakon prve i druge cjeline predavanja i seminara kojom se provjerava upoznatost sa sadržajem cjeline. Kolokvij je tzv. objektivnog tipa, uključuje provjeru stečenih znanja, (prepoznavanje problema i pojmova, višestruki izbor, nadopunjavanje), a maksimalno je moguće dobiti trideset i pet bodova.

**Završni ispit** sastoji se od esejskih pitanja. Moguće je ostvariti trideset bodova.

Aktivnost u nastavi kontinuirano se prati od strane nositelja kolegija.

#### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

#### ISPITNI ROKOVI

|          |                             |
|----------|-----------------------------|
| Zimski   | 4. 2. i 18. 2. 2027. u 9.00 |
| Ljetni   | 24.6. i 8.7. 2027. u 9.00   |
| Jesenski | 26.8. i 9. 9. 2027. u 9.00  |

#### VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

| DATUM      | NAZIV TEME predavanja/seminara                                                                                                                                                 |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tjedan 1.  | Bioetika i prokreacijska autonomija                                                                                                                                            |
| Tjedan 2.  | Feminizam i bioetika                                                                                                                                                           |
| Tjedan 3.  | Razvoj suvremenih medicinskih tehnologija i prokreacijska autonomija (medicinski potpomognuta oplodnja, doniranje gameta, surogatno majčinstvo, prenatalna dijagnostika i dr.) |
| Tjedan 4.  | Etika roditeljstva: prava i odgovornosti roditelja                                                                                                                             |
| Tjedan 5.  | Obitelj i pravednost                                                                                                                                                           |
| Tjedan 6.  | Prokreacijska autonomija i vrijednosti: sloboda/izbor i pravednost/jednakost                                                                                                   |
| Tjedan 7.  | Kolokvij 1                                                                                                                                                                     |
| Tjedan 8.  | Etika pobačaja: status embrija/fetusa                                                                                                                                          |
| Tjedan 9.  | Pobačaj i prava žena                                                                                                                                                           |
| Tjedan 10. | Kontracepcija: bioetika i filozofija seksualnosti                                                                                                                              |
| Tjedan 11. | Etička pitanja i trudnoća                                                                                                                                                      |
| Tjedan 12. | Privatnost u medicini                                                                                                                                                          |
| Tjedan 13. | Priziv savjesti: moralni i zakonski status                                                                                                                                     |
| Tjedan 14. | Etika medicinskih istraživanja i poboljšavanje: genetske intervencije i modifikacije, eugenika, kloniranje                                                                     |
| Tjedan 15. | Kolokvij 2                                                                                                                                                                     |
| Napomena   | U slučaju konferencijskih i drugih obveza nastavnice u planiranim terminima predavanja i/ili seminara, novi termini će se odrediti u dogovoru sa studentima.                   |

#### VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                              | SADRŽAJ | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE<br>(metode poučavanja i učenja)                 | METODE VREDNOVANJA                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Ishod 1. objasniti temeljne bioetičke pojmove i probleme vezane uz prokreativnu autonomiju | 1 - 6   | Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad | Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama |

|                                                                                                                               |         |                                                                                     |                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Ishod 2. objasniti temeljne pojmove i probleme vezane uz ženska prava/feminizam i pitanja prokreativne autonomije             | 1 - 6   | Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad | Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama |
| Ishod 3. opisati i usporediti različite etičke i zakonske pristupe i teorije o bioetičkim temama vezanim uz reprodukciju      | 1 - 6   | Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad | Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama |
| Ishod 4. analizirati različita bioetička pitanja vezana uz reprodukciju u kontekstu prava žena i njihove uloge u reprodukciji | 1 - 6   | Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad | Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama |
| Ishod 5. objasniti odnosi usporediti teorije o etici pobačaja                                                                 | 2, 3, 4 | Predavanje i seminar, rasprava, individualni rad                                    | Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama |
| Ishod 6. objasniti i usporediti različite etičke stavove o primjeni medicinske tehnologije vezane uz reprodukciju u praksi    | 5, 6    | Predavanje i seminar, rasprava, individualni rad                                    | Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama |

# IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Država, zajednica, prava i pojedinac                                                       |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sveučilišni diplomski studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni); smjerovi: opći, nastavnički |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2., 4.                                                                                     |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2026./2027.                                                                                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3                                                                                          |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 15+15+0                                                                                    |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <a href="#">Prema rasporedu.</a>                                                           |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Da, engleski jezik.                                                                        |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Prof. dr.sc. Elvio Baccarini                                                               |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | F-418                                                                                      |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 051 265-641                                                                                |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <a href="mailto:elvio.baccarini@ffri.uniri.hr">elvio.baccarini@ffri.uniri.hr</a>           |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Doc. dr. sc. Ivan Cerovac                                                                  |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | F-424                                                                                      |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <a href="mailto:icervac@ffri.uniri.hr">icervac@ffri.uniri.hr</a>                           |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                            |
| SADRŽAJ KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                            |
| <p>Prvi segment sadržaja ponudit će studentima (i s njima razrađivati) metaetičku problematiku, to jest filozofsku (epistemološku, ontološku, jezičko-filozofsku, logičku) raspravu o etici. Prikazat će se i raspravljati najvažniji smjerovi u toj domeni: kognitivizam (skup teorija koje tvrde da postoji govor o moralnim istinama, i to u obliku intuicionističkog i naturalističkog realizma - barem neka vjerovanja o moralu su istinita -, i antirealizma – ne postoji moralna stvarnost -, iako mi nastojimo o njoj govoriti) i antikognitivizam (skup teorija koje tvrde da moralni govor ni ne želi prikazati moralne istine, već izražavati subjektivna stanja, posebnu vrstu emocija, ili univerzalne preskripcije). Prioritet se, kao što je uočljivo, daje suvremenim raspravama, ali će se za svaki prikazani i raspravljani smjer ukazivati na vezu s klasicima iz povijesti filozofije (na primjer, veza između Platona, Reida i suvremenog intuicionizma, ili između Hume-a i suvremenog emotivizma; veza između aristotelovsko-tomističke tradicije i oblike suvremenog naturalističkog aristotelizma). U tom sklopu, nakon uvoda u kojem će se prikazati Kantov prijedlog u svojim temeljnim elementima, raspravljat će se o kantovskim modelima u suvremenim verzijama, to jest u onoj strogo racionalističkoj, po kojoj se do ispravnih moralnih stavova dolazi dedukcijom (npr. Hare, Gewirth), i u onoj konstruktivističkoj (npr. Rawls, Korsgaard). Nakon rasprave o ukazanim metaetičkim pozicijama, razrađuje se zaključak o raspravi između relativizma i univerzalizma. Kao posebna cjelina razmatrat će se odnos etike i psihologije, odnosno rasprava o motivacijskoj snazi moralnih stavova, te će se studentima predložiti, i s njima raspravljati, razlika između internalizma (pozicije po kojoj su moralni stavovi sami po sebi motivacijski) i eksternalizma (poziciji po kojoj moralni stavovi nisu sami po sebi motivacijski).</p> <p>Naredna je tematska cjelina posvećena prikazu i raspravi o moralnim teorijama: kantovske, odnosno deontološke teorije (u kojima dominiraju pojmovi dužnosti i prava, to jest temeljni etički pojmovi - pravo i dužnost -, koji nameću svoju važnost neovisno o preferencijama i nagonima pojedinaca, te iznad korisnosti); utilitarizam (skup teorija koje postavljaju korisnost – to jest maksimizaciju zadovoljstva, sreće, preferencija, itd. -, kao centralni pojam u moralu); etika vrline (u kojima je temeljni kriterij afirmacija vrline, bilo da se za</p> |                                                                                            |

njih smatra da su vezane za ljudsku prirodu, ili da se tvrdi da ovise o pojedinim zajednicama) i pojam 'dobro'.

Na kraju, studentima se nudi rasprava iz primijenjene etike. Obuhvaćene teme su: društvene nejednakosti i siromaštvo, etika okoliša, teme iz bioetike (pojam osobe koja ima prava ili moralnu vrijednost, pobačaj, liječnički potpomognuta oplodnja, primjena genetike, određenje smrti, eutanazija, presađivanje dijelova ljudskog tijela, pravo na liječničku zaštitu), moralni problemi iz spolnosti i odnosa između spolova, jednakost i inverzna diskriminacija, prava životinja, poslovna etika, zločini i kažnjavanje, moral i politika, etika rata.

#### OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći: - razumjeti, analizirati i uspoređivati temeljne metodološke pristupe u filozofskoj raspravi o moralu (uz naglašavanje važnosti spoznaja iz drugih područja: teorija spoznaje, ontologija, filozofija jezika, logika) i razviti kritički stav o tome - razumjeti, analizirati i uspoređivati dominantne moralne teorije i sami pokušati ustanoviti koja od tih teorija najbolje može ponuditi kritičku podlogu za njihove početne moralne intuicije (odnosno, da ustanove trebaju li revidirati moralne intuicije nakon upoznavanja s moralnim filozofskim teorijama) - primijeniti teorijske postavke moralne filozofije u stvarne situacije.

#### NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)

| Predavanja       | Seminari           | Konzultacije  | Samostalni rad |
|------------------|--------------------|---------------|----------------|
| X                | X                  | X             |                |
| Terenska nastava | Laboratorijski rad | Mentorski rad | Ostalo         |
|                  |                    |               |                |

### III. SUSTAV OCJENJIVANJA

| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE  | UDIO U ECTS BODOVIMA | MAX BROJ BODOVA |
|------------------------------|----------------------|-----------------|
| Pohađanje nastave/aktivnost  | 1                    | 10              |
| Kontinuirana provjera znanja | 1.5                  | 60              |
| ZAVRŠNI ISPIT                | 0.5                  | 30              |
| UKUPNO                       | 3                    | 100             |

#### Opće napomene:

##### Varijanta sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

**Ukupna ocjena uspjeha:** Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

| OCJENA | PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |
|--------|------------------------------------|
| 5 (A)  | od 90% do 100% ocjenskih bodova    |
| 4 (B)  | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova   |
| 3 (C)  | od 60% do 74,9% ocjenskih bodova   |
| 2 (D)  | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova   |
| 1 (F)  | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova    |

### IV. LITERATURA

#### OBVEZNA LITERATURA

B. Barry, *Kultura i jednakost*, Zagreb, Jesenski i Turk, 2006.

M. Nussbaum, *Frontiers of Justice. Disability, Nationality, Species Membership*, Cambridge, Harvard University Press, 2006.

#### IZBORNA LITERATURA

A. Buchanan, Justice, Legitimacy, Self-Determination: Moral Foundation for International Law, Oxford, Oxford University Press, 2004.

D. Boucher, Political Theories of International Relations from Thucydides to the Present, Oxford, Oxford University Press, 1998.

J. Cohen, For a Democratic Society, u Freeman, S. (ur.), The Cambridge Companion to Rawls, Cambridge, Cambridge University Press, 2003., str. 86-138.

D. Miller, Justice for Earthlings, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.

R. Martin, D.A. Reidy (ur.), Rawls's Law of People, Oxford, Blackwell, 2007.

P. Pettit, The Common Mind. An Essay on Psychology, Society, and Politics, Oxford, Oxford University Press, 1993., str. 165-175.

T. Pogge, World Poverty and Human Rights, 2002.

T. Pogge, Real World Justice, 2005.

M. Ridge, Hobbesian Public Reason, „Ethics“, 3, 108, str. 538-568

M. Walzer, Just and Unjust Wars, New York, Basic Books, 2000

## V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

### POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu.

### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmenim i pisanim priopćenjima na nastavi; Merlin; mail; oglasnom pločom; web stranicama.

### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, mail i konzultacije.

### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni pismeni ispit.

### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirat će se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Kolokvij sadrži 60 bodova. **Dozvoljen je samo jedan ispravak kolokvija i to samo u slučaju negativne ocjene.**

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

### ISPITNI ROKOVI

|          |            |
|----------|------------|
| Zimski   | 9.2./23.2. |
| Ljetni   | 23.6./7.7. |
| Jesenski | 24.8./7.9. |

## VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

| DATUM | NAZIV TEME                          |
|-------|-------------------------------------|
| 1./2. | Multikulturalizam i jednaki tretman |
| 3./4. | Strategija privatizacije            |

|        |                                                              |
|--------|--------------------------------------------------------------|
| 5./6.  | Dinamika identiteta: asimilacija, akulturacija i različitost |
| 7./8.  | Teorije grupnih prava                                        |
| 9./10. | Liberalne države i neliberalne religije                      |
| 11./12 | Javni interes u umjetnosti i obrazovanju                     |
| 13.    | Kolokvij                                                     |
| 14.    | Multikulturalizam i sposobnosti (Martha Nussbaum)            |
| 15.    | Multikulturalizam i sposobnosti (Martha Nussbaum)            |

## VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                                                     | SADRŽAJ                                                                                                       | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja) | METODE VREDNOVANJA                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Interpretirati te kategorizirati i razlikovati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o etici | Multikulturalizam<br>Egalitarni liberalizam<br>Rodna ravnopravnost                                            | - predavanja<br>- diskusije                                      | - kolokvij<br>- sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni ispit |
| Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika                     | - Isto kao i gore navedeno + nove teme na koje studenti naiđu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja | - predavanja<br>- diskusije                                      | - kolokvij<br>- sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni ispit |
| Povezati rasprave uže vezane za filozofskoetičke teme i spoznaje iz drugih područja                               | Isto kao i gore navedeno                                                                                      | - predavanja<br>- diskusije                                      | - kolokvij<br>- sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni ispit |
| Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu            | Isto kao i gore navedeno                                                                                      | - predavanja<br>- diskusije                                      | - kolokvij<br>- sudjelovanje u raspravi<br>- završni pismeni ispit |

## IZVEDBENI PLAN

| I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Naziv kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ODGOJ U NASTAVI: OD TEORIJE DO PRIMJENE                                                    |
| Studij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Sveučilišni diplomski studij Filozofija, NM                                                |
| Semestar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | II., IV.                                                                                   |
| Akadska godina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2026./2027.                                                                                |
| Broj ECTS-a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 3                                                                                          |
| Nastavno opterećenje (P+S+V)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 15+15+0                                                                                    |
| Vrijeme i mjesto održavanja nastave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Prema rasporedu                                                                            |
| Mogućnost izvođenja na stranom jeziku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ne                                                                                         |
| Nositelj kolegija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | prof. dr. sc. Aleksandra Golubović                                                         |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 423                                                                                        |
| Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka                                                     |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <a href="mailto:aleksandra.golubovic@ffri.uniri.hr">aleksandra.golubovic@ffri.uniri.hr</a> |
| Suradnik na kolegiju                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                            |
| Kabinet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |
| Vrijeme za konzultacije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |
| Telefon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |
| e-mail                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                            |
| II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                            |
| <b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvod u kolegij - <i>Odgoj u nastavi: od teorije do primjene</i></li> <li>- kraći prikaz temeljnih teorija najznačajnijih filozofa odgoja: Platon, J. J. Rousseau, John Dewey</li> <li>- rasprave o temeljnim odgojnim pristupima i praksama (teorijska podloga)</li> <li>- odgojne prakse kroz povijest (značajni autori i teorije) – metode, tehnike i postupci u odgoju</li> <li>- izazovi, poteškoće, perspektive odgajanja u suvremenoj nastavi (odgojno iskustvo, vrijednosni doživljaji, temeljne vrijednosti, autoriteti u odgoju, odgoj i navike, dijalog u odgoju, simulacija odgojnih situacija, misaoni eksperimenti u odgoju)</li> <li>- odabir i priprema nekoliko odgojnih primjera/predložaka</li> <li>- moralne dileme i književna djela u svrhu odgoja</li> <li>- kritičko i skrbno mišljenje u svrhu odgoja</li> <li>- izgradnja cjelovite osobnosti – intelekt, moral, emocije, društvo</li> <li>- odgoj za vrijednosti</li> <li>- odgoj za demokraciju</li> </ul> |                                                                                            |
| <b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                            |
| Nakon aktivnog sudjelovanja i izvršavanja obveza na kolegiju studentice i studenti će moći:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                            |

Na razini **općih** ishoda učenja:

- argumentirati, analizirati, vrednovati odgojne prakse u školi, analizirati i vrednovati različite odgojne prijedloge/prakse, koristiti u nastavi analize slučaja i relevantne odgojne smjernice

Na razini **specifičnih** ishoda učenja (vezanih ponajviše za odgojno obrazovni sustav):

- argumentirati, interpretirati i kritički vrednovati doprinos različitih odgojnih praksi/prijedloga u nastavi humanističkih predmeta
- izložiti i objasniti glavne pristupe, zatim teme i probleme različitih odgojnih pristupa kroz povijest
- pripremiti niz odgojnih predložaka koji će se analizirati i vrednovati u kontekstu moguće primjene u školi/nastavi
- analizirati i vrednovati odabrane odgojne primjere filozofa odgoja od antike do danas
- usporediti nekoliko odgojnih smjernica i pristupa te odabrati najbolji za određenu odgojnu situaciju (s ciljem unapređenja nastave)

**NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)**

| Predavanja X     | Seminari           | Konzultacije X | Samostalni rad X |
|------------------|--------------------|----------------|------------------|
|                  |                    |                |                  |
| Terenska nastava | Laboratorijski rad | Mentorski rad  | Ostalo           |
|                  |                    |                |                  |

**III. SUSTAV OCJENJIVANJA**

| AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE                | UDIO U ECTS BODOVIMA | MAX BROJ BODOVA |
|--------------------------------------------|----------------------|-----------------|
| Pohađanje nastave                          | 1                    | 0               |
| Kontinuirana provjera znanja 1 + aktivnost | 0,75                 | 35              |
| Kontinuirana provjera znanja 2 + aktivnost | 0,75                 | 35              |
| ZAVRŠNI ISPIT                              | 0,5                  | 30              |
| UKUPNO                                     | 3                    | 100             |

**Opće napomene:**

**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

**Ukupna ocjena uspjeha:** Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

| OCJENA | PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI |
|--------|-----------------------------------|
| 5 (A)  | od 90% do 100% ocjenskih bodova   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 4 (B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | od 75% do 89,9% ocjenskih bodova  |
| 3 (C)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova |
| 2 (D)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | od 50% do 59,9% ocjenskih bodova  |
| 1 (F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | od 0% do 49,9% ocjenskih bodova   |
| <b>IV. LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                   |
| <b>OBVEZNA LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                   |
| 1) Boran Berčić, <i>Filozofija</i> (sv. 1 – odabrana poglavlja), Ibis grafika, Zagreb 2012. (skraćeno e-izdanje dostupno online).<br><br>2) Aleksandra Golubović, „Učiteljski poziv i odgajanje: razmatranje iz perspektive filozofije odgoja”, <i>Odgojno-obrazovne teme</i> , (2018), 1-2, str. 141-165.<br><br>3) Fernando Savater, <i>Etika za Amadora</i> , Zagreb 1998.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                   |
| <b>IZBORNA LITERATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                   |
| 1. <i>Filozofska hrestomatija</i> 1-9 (odabrani dijelovi), Školska knjiga, Zagreb 1996. (ili ‘starija’ filozofska hrestomatija iz 1982.)<br>2. Aleksandra Golubović, „Aktualnost Rousseauovih promišljanja filozofije odgoja s posebnim osvrtom na moralni odgoj”, <i>Acta Iadertina</i> , 10 (2013), 1, str. 25-36.<br>3. Nigel Warburton, <i>Filozofija</i> (odabrani dijelovi), KruZak, Zagreb 1999.<br>4. Milan Polić, <i>K filozofiji odgoja</i> , Znamen i Institut za pedagojska istraživanja, Zagreb 1993.<br>5. William K. Frankena, <i>Philosophy of Education</i> , Macmillan, New York, 1965.<br>6. Milan Polić, <i>Činjenice i vrijednosti</i> , Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006.<br>7. Steven M. Cahn, <i>Classic and Contemporary Readings in the Philosophy of Education</i> , New York, 1997.<br>8. Luis Legrand, <i>Moralna izobrazba danas</i> , Zagreb 2001.<br>9. Lou Marinoff, <i>Platon, a ne prozak!</i> , Zagreb 2012.<br>10. Edgar Morin, <i>Odgoj za budućnost</i> , Zagreb 2002. |                                   |
| <b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                   |
| <b>POHAĐANJE NASTAVE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• studenti trebaju na vrijeme izvršavati sve svoje obveze</li> <li>• redovito pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u svim oblicima izvođenja nastave</li> <li>• analizirati, interpretirati i vrednovati konkretne odgojne prijedloge/prakse te aktivno sudjelovati u analizama slučajeva i odgojnih poteškoća</li> <li>• aktivno sudjelovanje na nastavi se također vrednuje.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                   |
| <b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                   |
| Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju.<br>Oglasne ploče odsjeka za filozofiju.<br>Elektronička pošta.<br>Tajništvo odsjeka za filozofiju.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                   |
| <b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                   |
| U vrijeme konzultacija<br>Elektronička pošta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                   |
| <b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                   |
| Pismeni ili usmeni ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                   |
| <b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                   |
| Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                   |

krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

### ISPITNI ROKOVI

|                        |             |
|------------------------|-------------|
| Zimski                 | 10.2./24.2. |
| Ljetni                 | 23.6./7.7.  |
| Jesenski<br>izvanredni | 25.8./8.9.  |

### VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

| DATUM      | NAZIV TEME                                                                                    |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. tjedan  | Uvodni dio – predstavljanje kolegija, tj. izvedbenog plana                                    |
| 2. tjedan  | Izazovi, teorijski i praktični prijedlozi u odgoju                                            |
| 3. tjedan  | Intelektualni i moralni odgoj/usavršavanje                                                    |
| 4. tjedan  | Definicija, ciljevi, metode i principi u odgoju                                               |
| 5. tjedan  | Odgoj u antici (ravnoteža teorije i prakse)                                                   |
| 6. tjedan  | Odgoj u antici – konkretni praktični prijedlozi                                               |
| 7. tjedan  | Rousseau – primjena odgojnih smjernica                                                        |
| 8. tjedan  | <u>Kolokvij 1</u>                                                                             |
| 9. tjedan  | John Dewey – (izbor iz djela) – od teorije do primjene                                        |
| 10. tjedan | John Dewey – (izbor iz djela) – od teorije do primjene                                        |
| 11. tjedan | Odgoj uz praktične prijedloge                                                                 |
| 12. tjedan | Izrada odgojnih prijedloga za primjenu u nastavi                                              |
| 13. tjedan | Platon, Rousseau, Dewey – u odnosu na suvremeni odgoj                                         |
| 14. tjedan | Praktične smjernice i mogućnosti primjene                                                     |
| 15. tjedan | <u>Kolokvij 2</u>                                                                             |
|            | <b>(Napomena: u rasporedu nastave moguća su odstupanja i dogovor oko promjene nekih tema)</b> |

### VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

| ISHODI UČENJA                                                                             | SADRŽAJ                                                | AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)                                                                                                                                                              | METODE VREDNOVANJA                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opisivanje, analiziranje, i vrednovanje glavnih odgojnih pozicija s mogućnostima primjene | <u>Autori:</u><br>Platon<br>J. J. Rousseau<br>J. Dewey | Čitanje i interpretiranje izvornih tekstova (odlomaka) ključnih autora, frontalni, individualni, rad u paru, interaktivno predavanje, kritičko argumentiranje i formiranje odgojnih prijedloga koji se primjenjuju u školstvu | Rasprave, Analize i kritička promišljanja i interpretacije u svrhu izrade prijedloga za primjenu u nastavi |
| Analiziranje i vrednovanje praktičnih prijedloga                                          | Glavne odgojne praktične smjernice ključnih autora     | Rasprave i diskusije tijekom nastave o praktičnim rješenjima u odgoju                                                                                                                                                         | Pisanje kolokvija 1 i 2                                                                                    |
| Analiziranje                                                                              | Analize izvornih djela (odabranih tekstova)            | Rasprave, diskusije, interaktivna predavanja usmjerena na praksu                                                                                                                                                              | Izrada predložaka za primjenu                                                                              |

|                            |                                  |                                                  |                                   |
|----------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------|
|                            |                                  | u odgoju                                         |                                   |
| Evalvacija;<br>vrednovanje | Autori,<br>Pozicije,<br>Tekstovi | Analize,<br>Rasprave,<br>Interaktivna predavanja | Pismeno ili usmeno<br>ispitivanje |